

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.50
Pietų Amerikoje 3.00
Kanadoje 3.50

Pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Pietų Amerikoje 1.50
Kanadoje 1.75

Apskaičiuojant kainą klausite laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 5

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, VASARIO-FEBRUARY 2 D., 1944 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atskiro Numerio
Kaina 6 centai.

METAI XXXIX

Japonai Numarino Badu 7500 Amerikiečių Belaisvių

**VISA AMERIKA PASI-
PIKTINO TŪ BARBARŲ
ZVERISKUMAIS.**

Apie belaisvių kankinimą
parodymus davė pabėgę
iš japonų nelaisvės Ame-
rikos karininkai.

Amerikos laivyno ir ar-
mijos vadovybė paskelbė šiur-
pų dokumentą apie žvėrišką
japonų elgesį su karo belais-
viais. Pasirodo, kad Japoni-
jos militaristai yra nukanki-
nę ar badu numarinę tūk-
stančius amerikiečių, kurie
gynė Bataną ir Koregidorą
tvirtovėse Filipinuose. Pri-
stigę maisto bei amunicijos jie
turėjo pasiduoti japonams.

Parodymus davė trys ka-
rininkai, kuriems pavyko
ištrukti iš japonų nelaisvės.
Jie yra: laivyno komandan-
tas Melvin McCoy, armijos
leitenantas pulkininkas S.
Mellnik ir leitenantas pulki-
ninkas William Dyess.

Batane ir Koregidore ja-
ponų nelaisvės pateko 36,
000 amerikiečių ir filipinų.
Parodymus davusieji kari-
ninkai sako, kad du mėne-
sių laiko tik vienoje stovyk-
loje mirė 2,200 amerikiečių.
Kitose belaisvių stovyklose,
žinoma, buvo ne geriau.

Suimtuosius karo belais-
vius japonai mušė, badu
marino ir tiesiog žudė. Tuoj
po to, kai Batanas ir Koregi-
doras pasidavė, jo gynė-
jams japonai suruošė "mir-
ties kelionę". Išvargusiems
ir alkaniems belaisviams
neduota valgyti, iš jų atimta
viskas, ko jie da turėjo. Pas-
kuriuos rasta Japonijos pi-
nigų, tie buvo ištraukti į sa-
lykėlių ir jiems nukapotos
galvos. Be to, trys amerikie-
čiai ir trys filipinai, pusgy-

Baltijos Juroj Ne- ramu.

Svedai susirupinę, kad rusų
laivynas neužkirstų jų
laivams kelią.

Rusų armijai artėjant
prie Estijos, Svedijos kilo
susirupinimas, kad ištruktų
Baltijos jūrą rusų karo lai-
vai neužkirstų kelio švedų
laivams, kurie dabar veda
plačią prekybą su Finlandi-
ja ir Vokietija.

Nuo 1942 metų rusų Bal-
tijos laivynas yra užblokuo-
tas Suomii jllankoj ir gali
veikti tik aplink Kronštata.
Užėmę Estijos pajūri, vo-
kiečiai užtvėrė Suomii jllan-
ką minomis ir povandeninė-
mis bombomis. Jeigu ru-
sams pavyktų vokiečius iš
Estijos išvyti, jie galėtų tas
minas pašalinti ir jų laivy-
nas galėtų išeiti iš Kronšta-
to į atvirą Baltijos jūrą.

UŽGYRĖ PRIEDINIO MOKESNIO BILIŲ.

Atstovų ir senato rumų
komisijos jau susitaikė dėl
priedinio mokesnio biliaus.
Dabar jis eina abiejų rumų
perbalsavimui. Sako, kad
bilius bus priimtas. Tik ne-
zinia, ką darys prezidentas
Rooseveltas. Spejama, kad
prezidentas jį vetuos.

Anglija Nepripažys- ta Maskvos Užmačių

Atmeta sienas, kurios bus
nustatytos jėgos prie-
monėmis.

Anglijos užsienio reikalų
ministeris Anthony Eden
metė diplomatinę bombą,
kuri labai sukrėtė Maskvą.
Parlamento posėdyje jis da-
vė pareiškimą, kuris skam-
ba taip:

Anglijos vyriausybė ne-
pripažins tų sienų, kurios
Europos žemėlapyje bus da-
romos šio karo metu jė-
gos priemonėmis. Ji pripa-
žins vien tokias sienas, ku-
rios bus nustatytos "abiejų
suinteresuotų pusių gera va-
lia ir laisvu sutikimu."

Maskvai šitas Edeno pa-
reiškimas yra kartus pipi-
ras. Galima laukti naujų
atakų prieš Angliją. Tai
rodo ir kita dalyka: anglai
tur but įsitikino, kad su Ma-
skva jau "nesikalbėsi geru-
mu."

Raudonasis Kryžius Selpia Lietuvą.

Siunčia už \$10,000 medi-
kamentų.

Amerikos Raudonasis
Kryžius šiomis dienomis pa-
skyrė \$10,000 pirmųjų įvai-
rių medikamentų, kurie bus
siunčiami į Lietuvą. Jis ne-
turtingiems gyventojams.
Leidimai tuos medikamen-
tus siųsti jau gauti ir iš A-
merikos ir Anglijos vyriausy-
bių.

Medikamentai bus siun-
čiami per Tarptautinį Raud-
onąjį Kryžį, kurio centra-
linė būstinė dabar randasi
Genevoje, Šveicarijoje.

Ateityje manoma šįsi
daugiau medikamentų, už
apie \$100,000.

AMERIKA NETEKO JAU 184,186 VYRŲ.

Šią savaitę Washingto-
nas paskelbė, kad mūsų
ginkluotos pajėgos neteko
jau 184,186 vyrų, iš kurių
33,153 buvo užmušti.

NACIAI GRIAUS ROMA.

Nacių Vokietijos karo va-
dovybė yra nutarusi ginti
Romą nuo alijantų. Kitaip
sakant, naciai gerumu to
miesto neatiduos, kol su-
griaus.

SUNAIKINO 400 JAPONI- JOS LĖKTUVŲ.

Mūsų vyriausybė prane-
ša, kad sausio mėnesyje bu-
vo sunaikinti 400 Japonijos
karo lėktuvų. Daugiausia jų
sunaikinta pietinėje daly Ra-
miojo vandenyno.

BALTIJOS DARBO JĖGA VILIOJAMA Į VIENĄ.

Washingtonas. — Lietu-
vos žurnalas "Ateitis" gru-
odžio 10 d., 1943, ir sausio 4,
1944 m., turėjo išsijęs
skelbimus, kviečiant staty-
bos darbininkus ir techni-
kos personalą dirbti į Vieną.

Washingtonas. — "TURI"
radijas praneša, kad "tarp
kitų svetimų tautų darbinin-
kų, pavaduojančių vokie-
čius, Reiche yra apie 12,000
estų. Viename Berlyne jų
yra arti 2,000."

Ispanija Nebegaus Amerikos Aliejaus.

Tai pasėka frankistų sėbra-
vimo su naciais.

Jungtinių Valstijų vyriausy-
bė suspendavo visus leidi-
mus, duotus Ispanijai, kad
gauti Amerikos aliejaus. Ši
vasario mėnesį Ispanija ne-
gaus nei lašo Amerikos alie-
jaus.

Tai yra pasėka generolo
Franko užsispyrimo. Ispani-
jos diktatorius ir jo pakali-
kai vis sėbrauja su nacių
Vokietijos diktatorium.
Frankas atsisakė paleisti
Italijos laivus, kurie buvo
internuoti Ispanijos prie-
plaukose. Jis atsisakė suvar-
žyti ispanų fašistų ir nacių
šnipų veiklą Ispanijoje. Pa-
galiau, nacių Vokietija šio-
mis dienomis gavo net už
40 milijonų dolerių Ispanijos
kreditų. Suprantama, kad
dalis tų kreditų bus Ameri-
kos aliejus.

Ispanijai labai reikia alie-
jinių kuro. Jo daugiau ne-
gaudamas, gal "susipras"
ir Frankas, kaip "susiprato"
Argentinos diktatorius Ra-
mirez.

Ir Paragvajui Ruoš- ta Pučas.

Pučininkų centras
Argentinos sostinėje.

Dar vienoje pietų Ameri-
kos respublikoje norėta pra-
vesti fašistinis pučas. Jo
tikslas buvo nuversti dabar-
tinę Paragvajaus vyriausy-
bę ir sudaryti pronacišką re-
žimą.

Pučininkams vadovavo
senas armijos pulkininkas
Arturo Bray, dabar gyven-
nas Argentinos sostinėje,
Buenos Aires. Puče aktyviai
dalyvavo bursy karininkų
rezervistų.

Pučas norėta praveisti
sausio 26 dieną, bet nepavy-
ko. Prezidento Morinigo
vyriausybė laiku apie tai
suzinojo ir pučininkus suė-
mė. Kiti pabėgo į Argen-
tiną.

DINGO LIETUVIS KA- REIVIS.

Gardnerio gyventojas Ona
Lukaševičienė gavo liudną
žinią. Jos sunus, korporolas
Laurinas Lukaševičius, bu-
vo išsiųstas į Europą ir da-
lyvavo mušiuose. Karo de-
partamentas dabar praneša,
kad Laurinas be žinios dingęs.
Tur but jis yra vokie-
čių belaisvis.

AMERIKIEČIAI ATMUSĖ JAPONŲ ORLAIVIUS.

Japonų karo lėktuvai
bandė pulti amerikiečius,
esančius New Britain saloje.
Nepavyko, pražudę 22
lėktuvų jie turėjo pasitrauk-
ti.

Massachusetts valstijos
gubernatorius Saltonstall
praneša, kad bus šaukiami
valstijos seimelio specialie
sesija. Svarstys kareivių tei-
sės (balsuoti) bilių.

Penkių didžiųjų plieno
fabrikų darbininkai Karo
Darbų Tarybai įteikė reika-
lavimą padidinti jų algas.
Ką darys taryba, nepasako-
ma.

Rusija Nenori Tar- pininkų Ginčė Su Lenkais.

Atmetė Amerikos pasiuly-
mą; bus kvieslingų režimas?

Gale pereitos savaitės
valstybės sekretorius Cor-
dell Hull spaudos atstovams
pranešė "retą naujieną":
Maskva atmetė Amerikos
pasiūlymą tarpininkauti
rusų-lenkų ginčą dėl sienų.
Amerikai pasakyta, kad da-
ne laikas šitą klausimą
spręsti...

Daugiau paaiškinimų ne-
duota. Bet iš Londono atėjo
tokios žinios:

Atmetimas Amerikos pa-
siūlymo reiškia tą, kad bol-
ševikų Rusija nori sudaryti
lenkų kvieslingų režimą.
Maskva tur but nori pa-
skelbti "legalia lenkų vy-
riausybę" tą grupę, kuriai
vadovauja Vanda Vasilevs-
ka.

IR ANGLIJA KALTINA JAPONIJĄ.

Anglijos užsienio reikalų
ministeris Eden apkaltino
Japoniją dėl nežmoniško
elgimosi su anglais karo be-
laisviais. Jis pasakė, kad ja-
ponų nelaisvėje mirė "tūk-
stančiai Anglijos kareivių."
Vieni jų buvo nukankinti
mirtimi, kiti badu ir de-
l įvairių ligų.

Eden pasakė, kad už tuos
žvėriškus bus atsakingi
Japonijos valdonai.

OT, PARASUTININKAS!

Anglijoje buvo toks atsit-
kimas. Iš degančio lėktuvo
šoko amerikietis saržentas,
John Webb. Jis leidosi pa-
rašutu ir pamatė arklį. Ban-
dė riksmu jį pabaidyti, bet
šis edė žolę ir gana. Staiga
lakunas nusileido ant arklio
nugaros. Arklis pasibaide,
šoko aukštyr ir parvirto, bet
lakunas išliko sveikas.

SAUDYMAI LIETUVOJE.

Viename Lietuvos pože-
minio judėjimo laikraštyje
rašoma apie nacių oku-
pantų barbarizmą. Laikraš-
tis sako, kad Lietuvos oku-
pantai pradėjo šaudyti žmo-
ner, už nepajėgimą atiduoti
jiems skirtas pyliavas. Jei
kuriame valsčiuje stoka py-
liavų, okupantai iš to vals-
čiaus parenka du žmones ir
kitų žmonių aktyvaudoje
juos sušaudo.

ESTIJOS PABGGELIAI PASIEKĖ SVEDIJĄ.

Washingtonas. — Švedų
laikraščio "Dagens Nyhe-
ter" sausio 5 d. pranešimais,
septyniolika estų pabėgėlių,
atvyko į Gissligoe, švedų
salą Baltijos juroje. Pir-
mausia jie atbėgo iš Suomii
jllankoj, kur pasisamdė laivą ir
per penkis dienas persikė-
lė per Baltijos jūrą.

Nacių Vokietija pradėjo
vartoti "naują ginklą" —
bombas, kurios iš lėktuvų
leidžiamos specialiais para-
šutais.

Iš Argentinos ministerių
kabineto pasitraukė trys
ministeriai, taipgi rezigna-
vo eilė karininkų. Laukiama
daugiau rezignacijų.

Lenkai Nori Žinoti Ka Jie Gaus Karui Pasibaigus

**PRAŠO, KAD AMERIKA
IR ANGLIJA PASISAKY-
TŲ DĖL BUSIMŲ SIENŲ.**

Gal priimtų Curzono Liniją,
bet pirma nori išgirsti Wash-
ingtono nuomonę.

Tremtinė Lenkijos vy-
riausybė kreipėsi į Ameri-
kos ir Anglijos vyriausybes,
prašydama nustatyti po-
karinės Lenkijos sienas.
Specifiškai klausama tokio
dalyko:

Jeigu Lenkija neteks sa-
vo teritorijos rytuose, tai ką
ji gaus vakaruose?

Lenkijos rytinę dalį savi-
nasi bolševikų Rusija. Bet
Maskva davė suprasti, kad
lenkams bus atlyginta vaka-
ruose — Vokietijos lėšomis.
Vis dėl to Maskvos paža-
dais lenkai netiki. Jie todėl
kreipėsi į Amerikos ir Ang-
lijos vyriausybes.
Kokį atsakymą duos A-
merika ir Anglija, kol kas
da nežinoma. Aišku tik tiek,
kad Lenkijos premjeras Mi-
kolajczyk atvyksta Ameri-
kon, ir čia turės pasikalbėti
su prezidentu Roose-
veltu.

Rysium su tuo Washing-
tone ir Londone eina tokie
gandai: ši lenkų vyriausy-
bės žygį padiktavo Lenkijos
požeiminio judėjimas. Nors
lenkų vyriausybė tam judė-
jimui yra patariusi nesiprie-
šinti raudonajai armijai, bet
Maskvos provokacinė poli-
tika lenkų padėtį daro nepa-
kenčiama. Jei raudonoji ar-
mija užims naujas lenkų gy-
venamas sritis ir ten ves re-
presijų politiką, ji gali iš-
provokuoti lenkų požeiminio
judėjimą ir tuo sudaryti nau-
jų painiavų Jungtinėms
Tautoms.

Anglijos vyriausybė kiek
pirmiau davė lenkams su-
prasti, kad ji remia lenkų pa-
stangas gauti atlyginimą
jeigu jie priims Curzono Li-
niją kaip pokarinės Lenki-
jos sieną. Bet tuo klausimu
nėra pasisakiusi Amerika. o
jos nuomonė labai svarbi.
Pagaliau, ir Anglijos nuo-
monė da nėra oficiali.

Amerika buvo pasiūliu-
si tarpininkauti atstatyti ry-
šius tarp Rusijos ir Lenki-
jos. Tą pasiūlymą Maskva
atmetė. Tuo budu rusų-len-

Vokiečiai Plėšia Lie- tuvos Žmones.

Grobia jų mantą, pinigus
ir net žmones.

Nacių okupuotoje Lietu-
voje padėtis darosi tiesiog
baisi. Naciai tur but jaučia,
kad jiems reikės apleisti
Lietuvą ir joje veda siste-
matų plėšikavimo darbą.
Vienas požeiminio judėjimo
laikraštis praneša apie plė-
šikavimus Prienuose ir ki-
tose vietose. Okupantai ten
ėmė ukininkų mantą, net
jų pinigų. Priedais, jie gau-
dė tarnybinių amžiaus jau-
nimą. Jei kuriems pavyksta
ištrukti, okupantai šaudė tē-
vus.

Požeiminis laikraštis įva-
dija visą eilę sušaudytų ir
sudeintų žmonių.

kų ginčas nesušvelnėjo, o
paastrėjo. Išvengimui toli-
mesnių kivirčių, o gal ir
"brolių karo" Lenkijoje, da-
romas kompromisas — atsi-
žadėję teritorijos rytuose,
lenkai jieško atlyginimo va-
karuose.

Lenkų vyriausybės pasi-
lymas stato į kėblį padėtį
Ameriką ir Angliją, nes ver-
čia jas pasisakyti dėl anek-
savimo teritorijos, neatsi-
klausus jos gyventojų. Tai
butų Atlanto Carterio lau-
žymas, Stalino agresijos pa-
teisinimas. Kaip žinia, Sta-
lino režimas nori pasilaikyti
Pabaltio valstybes, nori at-
plėsti gerą plotą Rumunijos
ir taip pat nori "įtakos sfer-
ų" kitose Europos srityse.

Tuo budu Amerikos ir
Anglijos vyriausybės teks
spręsti labai opų klausimą.
Niekas šiandien nedrįsta
spėti, kaip jįsai bus iš-
spręstas. Aišku tiek, kad
Maskva sutiks duoti len-
kams atlyginimą už tas žė-
mes, kurias ji nori nuo Len-
kijos atplėsti. Bet jei Ame-
rika ir Anglija su tuo sutiks,
kokį tada įspūdį tatau pada-
rys nacių pavergtose tauto-
se ir pacioje Vokietijoje?

Karo eigos stebėtojai ir
tautų apsisprendimo salin-
kinkai Washingtono ir Lon-
done dideliu susirupinimu
laukia Jungtinių Valstijų ir
Anglijos atsakymo.

ŽINIOS IS PA- BALCIO.

(Office of War Information)

LIETUVIAI PATRIOTAI ARDO NACIŲ PLANUS.

Washingtonas. — Wash-
ingtoną pasiekusiomis in-
formacijomis, Lietuvos mie-
stuose elektros vartotojams
buvo padaryti aprūbežiavi-
mai, nes dabartinė durpių
gamyba negali aprūpinti vi-
sus elektros stočių ir fabri-
kų reikalavimus.

Nors blogas oras ir truk-
dė durpių gamybą, bet nacių
okupaciniai valdininkai už
visą stokojimą kaltina
nekooperacinį Lietuvos
žmonių nusistatymą. Iš viso
praėjusį sezoną buvo pri-
piauta 256,000 tonų durpių,
iš kurių tikait 21,000 buvo
piauta mašinomis. 1943 me-
tų durpių gamyba Lietuvoje
buvo 10% didesnė, negu
1942 m., vis dėlto nacių fab-
rikams reikalingi kiekiai to-
li gražu nebuvo pilnai pri-
statyti.

Pagal nacių planą, Lietu-
vos žmonės turėjo piau-
ti durpes ir pristatyti jas na-
cių valdininkams. Savo var-
tojimui žmonės turėjo pris-
kirti malkų. Tačiau šis pa-
nas nepavyko: tik keli pri-
vacių dirbtuvių samdiniai
ir kvieslingai išpildė nustaty-
tą darbą, t. y. nesinaudojo
piautomis durpėmis, bet sau
prisikirstas malkas miškuose.
Manoma, kad naciai panai-
kins šią sistemą. Ateityje
jie perims pilną durpių pio-
vimo kontrolę, naudodami
miesi priverstina darbo je-
ga

APZVALGA

EDENO BOMBA PRITRENKĖ KOMUNISTUS.

Komunistai buvo įsitikinę, kad Anglija, mieliai užmirš Atlanto Carterį ir patikos Lenkiją rusams, kurie jau turi Maskvoje ir "valdžią" sudarę "išlaisvinimui" Lenkijai. Stalinas tikėjosi galėsiančią nugabenti tą "valdžią" Varšuvon, kur ji tuojaus ir paskelbs, kad Lenkija "nutarė prisidėti prie Sovietų Sąjungos."

Turėdamas šitokią planą savo kiseniukoje, Stalinas nutraukė santykius su Lenkijos vyriausybe Londone ir nenori turėti su ja nieko bendra. Anglų nusistatymas šiuo klausimu iki šiol buvo neaiškus. Išrodė, kad jie nenori Rusijos politikai atvirai priešintis. Iš to komunistai ir darė išvadą, kad Lenkija teks Stalinui.

Bet visai netikėtai Anglijos užsienio reikalų ministras Anthony Eden atėjo anadien į parlamentą ir pasakė, kad Anglija nepripažinti jokių Lenkijos sienų pakeitimų, kurie per šį karą buvo padaryti smurto keliu. Ir jis pridūrė, kad Anglija laikysis Anlanto Carterio, kuris skelbia laisvę visoms tautoms, taip mažoms, kaip ir didelėms.

Šitas Edeno pareiškimas buvo didelis smugis imperialistinei Maskvos politikai. Tai buvo bomba, kuri pritrenkė visus komunistus.

BUS SOCIALISTŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS.

Lietuvių Socialistų Sąjungos Centro Komitetas nutarė šaukti rytinių Sąjungos kuopų suvažiavimą. Suvažiavimas įvyks šių metų kovo 26 d., South Bostone.

Suvažiavimo reikalingumas, kaip praneša mūsų korespondentas, drg. Vyt. Katilius, motivuojamas taip:

"Komunistai nuo pereinimo pirmojo pasaulinio karo arė ir daug darbo unijas ir socialistines partijas. Jie labai apgriovė socialistinį Antrąjį Internacionalą. Ka komunistai nepajėgė, tą baigė fašistai. Ant galo, ardydami socialistinį judėjimą, ir patys "susmuko. Komunistai jau likvidavo savo internacionalą. Tarpautiniu ruožtu žiurint, broliškumo ryšiai darbininkų klasėje skersai išilgai pasauli yra suardyti. Bet galima tikėtis, kad po šio karo vėl turės iškilti darbininkų vienybės klausimas. Karo našta daugiausia slėgia darbininkų klasę. Ji daugiau slėgs juos ir po karo. Reikės atsistatyti miestus ir sugriautus ukus. Kaip tik užvirs kovos už duoną ir druską, tas vers darbo žmones jungtis po socialistine vėliava. Kovoti už geresnį rytojų."

Todėl socialistai jau dabar privalo ruoštis tai dariai, kada darbininkų klasei vėl pasidarys labai reikalinga jų vadovybė.

Be to, yra ir mūsų lietuviško gyvenimo klausimu, kuriais reikia nustatyti aiškesnę poziciją.

Mes manom, kad LSS Centro Komitetas gerai daro, šaukdamas šitiek ir kitoms klausimams atsvarstyti suvažiavimą.

"KELEIVY" RUS LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SĄJUNGOS SKYRIUS.

LSS Centro Komitetas nutarė įvesti savo skyrių "Keleivieje," jeigu "Keleivio" redakcija su tuo sutiks.

Mūsų redakcija mielai su

tuo sutiko, todėl neužilgo jau galėsime paduoti oficialių žinių iš LSS veiklos.

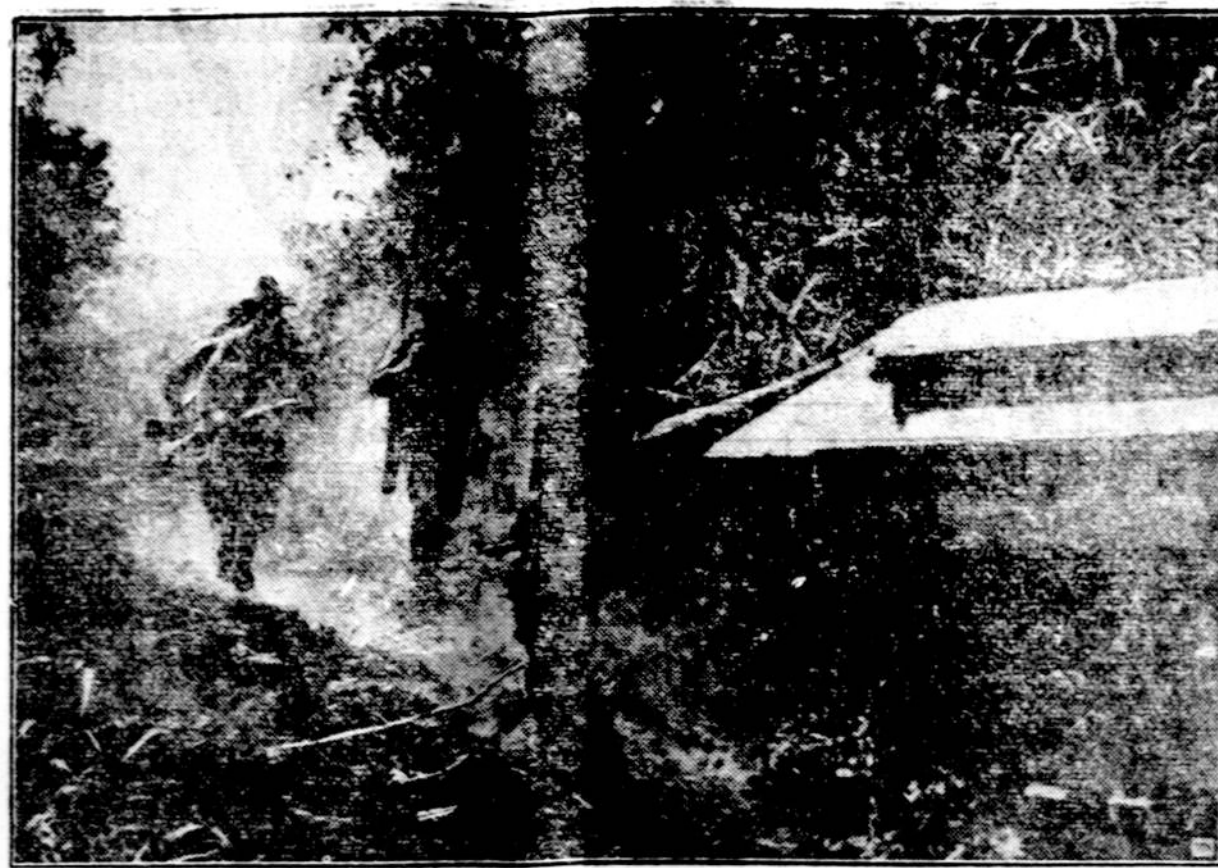
LSS skyrius tilps syki į mėnesį. Jį redaguos drg. Januškis, buvęs "Naujosios Gadynės" redaktorius.

NAUDOKIT "V" ORO PASTĄ.

Karinio laivyno vadovybė pataria žmonėms naudoti "V" formos laisvais, siunčiant juos oro paštu užsieniuse tarnaujantiems kareiviams.

DAUZĖ AUSTRIJĄ.

Šios savaitės pradžioje anglų karo aviacija daužė Austrijos pramonės centrus. Pridaryta daug nuostolių.

Cia vaizdelis iš New Guinea salos pelkių. Milžiniškas plieno tankas slenkia pelkėmis atakuoti japonų pozicijas. Paskui tą tanką bėga Australijos kareiviai.

MANO PASTABOS

nai, ir kai ne nuo kavalų dirba, o nuo dienu, tai stoviniuoja. Tokius mes tēmijame ir darome jiems pastabas.

Matote, iki ko mūsų komunistai dasikukavo! Bando pralenkti net fabrikantus ir jų užveizdas, kuriems paprasto darbininko produktingumas niekad nėra pakankamas. Per eilę metų įvairiose industrijose sakose darbininkams teko sunkiai kovoti, net kraujo pralieti ir gyvasių paaukoti, iki tapo suorganizuotos unijos, kad reikale lengviau galėtų atsispirti prieš fabrikantų vis didinamą darbininkų išnaudojimą, o komunistai dabar fabrikantams talkininkauja. Daugelyje vietų unijos baudžia tokius darbininkus, kurie bando darbe kitus pralenkti. Žodžiu sakant, "stachanovcams" unijose vietos nėra. O mūsų komunistiškai žiopleliai, suvažiavę Brooklyne, planuoja kaip kapitalistų dirbtuvėse padidinti darbininkų išnaudojimą, siūlo statyti net speciales sargybas, kad darbininkai ne "stoviniuotų." Fabrikantai užtektinai turi prisamde visokių boselių, kad paprastus darbininkus prižiurėtų ir komunistų talka jiems nereikalinga. Ar supras nors tie darbininkai, kad juos komunistai mulkina?...

Likviduoto Kominterno komunistiškas eks-kardinalas Amerikoje Browderis, savo kalboje masiniame mitinge Madison Square Gardene, surengtame paminėti Leniną ir "Daily Workerio" 20 metų sukaktį, sausio 10 dieną tarp kitko štai ką pasakė: "Kapitalizmas ir socializmas (reikia suprasti: stalinizmas bolševizmas.— P. K.) pradėjo rasti kelią taikiam greta viens kito su gyvenimui ir bendradarbiavimui tame pačiame pasaulyje. Komunistai ateinančiuose prezidento ir Kongreso rinkimuose nestato jokio obalsio prieš reakcininkų iškeltą reikalavimą laisvos pramonės ir prekybos, neigi reikalauš nacionalizavimo bankų, gelžkelių, anglies, plieno, nes šiuo tarpu tai nebūtų tautos vieningumo programa. Ir Kongresas turi paliauti kurstę streikus."

Rodos, tik juokis ir voliokis iš komunistų kreivos linijos. Bolševizmas ir kapitalizmo sistema jau surado bendrą kelią, žada draugiškai bendradarbiauti ir sugyventi. Laimingos kelionės ir kapitalizmo bernų rojų. Komunistai tiek "nuprogresavo," kad savo partijos kandidatų į prezidento ir kon-

gresmanų vietas nestatys, prieš reakcininkus visai nevinuuoja. Tegul jie daro ką tik nori.

Keisčiausia atrodo tai, kad Browderis kaltina šios šalies Kongresą "streikų kurstymu." Kasgi girdėjo tokius stebuklus, kad Kongresas kurstytų darbininkus streikuoti?...

Apie "Daily Workerio" "svarbą" kalbėjo kunigas Adam Clayton Powell, kuris pasakė: "Vienas 'Daily Worker' daug vertesnis už tukstantį Chicago's 'Tribunų.' Tas pats galima pasakyti ir apie daugelį New Yorko laikraščių, palyginus juos su 'Daily Workeriu.'"

Komunistai ragina darbininkus "nestoviniuoti" prie darbo, o kunigai giria komunistų laikraštį. Palaiminti ubagai dvasioje, nes jų karalystė "maršalo" Stalino keimnarišty...

Tame mitinge susirinkę stalinizmo bažnyčios parapijonai, vienbalsiai priėmė protesto rezoliuciją ir pasiuntė prezidentui Rooseveltui, kad pastarasis įsakyty imigracijos viršininkams paliauti persekiojus Mrs. Raissą Browderienę. Ji esanti amerikiečio žmona ir trijų Amerikoje gimusių vaikų motina, o imigracijos viršininkai grąšina deportavimu, atskyrimu nuo šeimos.

Man atrodo, kad komunistai šitame klausime dikčiai klysta. Jeigu Amerikos valdžia Browderio moterį nemokamai išveža jos pačios tėvynen, komunizmo rojūn, tai už tokį patarnavimą reikėtų tik padėkovoti, o ne protestuoti! Kam toje "prakeiktoje" kapitalizmo sistemoje gyventi, kuomet yra siulomas "komunizmas"? Kada pora žymių Lenkijos socialistų—Alter ir Erlich—pabėgo nuo Hitlerio kirvio į Sovietų Sąjungą, o iš tenai norėjo išvykti Amerikon, tai Stalino vyrai juos sušaudė. Bet Amerikos valdžia Browderienės nešaudo. Ji nori išvežti ją gražiai. Tai kam tie protestai? P. Kručas.

AR ŽINOTE, KAD...

Peru ir Bolivijos respublikas, Pietu Amerikoje, skiria Titicac ežeras. Tai yra vienintelis ežeras visam pasaulyje, kuris randasi 12,445 pėdos aukščiau jūros lygio.

1692 metais Salemo miestelyje, Massachusetts valstijoje, fanatikai pakorė 19 žmonių už palaikymą santiškių "su velniu."

"Baltasis Sovinizmas Number Two."

Savo laiku komunistai daug kalbėjo apie "baltąjį sovinizmą." Jei kas nors tardavo negrams nepalankų žodį, komunistų oratoriai ir jų spauda piktai rėkdavo: "ginkime negrų teises!"

Tokių komedijantų buvo ir pas lietuvius. Chicagoje buvo įsteigta lietuvių komunistų valgykla. Būrys žmonių dėjo po 25 dolerius ir atidarė valgyklą. Kone vienas iš tos valgyklos gautas pelnas buvo atiduodamas "Vilniai." Valgykla gerai laikėsi, daugiau porą metų. Bet atėjo komunistų "zyliodimo periodas," kuris bala žino kam vadintas "trečiuoju periodu." Zyliodami garbei "smunkancio kapitalizmo," komunistai sau įkalbėjo dar vieną kvailystę—išgelbėti Amerikos negrus. Vienu tarpu jie buvo pradėję agituoti už Amerikos negrų "nepriklausomą respubliką." Bet tas šukis buvo nepopuliarus ir teko nutilti. Bet užtai daug žalos pridūrė kitas šukis—rauti iš šaknų "baltąjį sovinizmą."

Pirmieji jauniems nusikaltėliams bausti teismo rūmai buvo pastatyti Chicagoje, 1899 metais.

Pirm šio karo Olandijos žmonės suvalgydavo daug sviesto. Dabar, naciams tą kraštą valdant, olandui už drausta valgyt sviestas.

Pirm 1793 metų Jungtinių Valstijų Senatas laikydavo privačius posėdžius. Tarimų negirdėdavo nei spaudos atstovai, nei šiaip lankytojai.

Apskaiciuota, kad bombanešis ant kiekvieno nešamo svoro išeikvoja tris svarus gazolino.

1943 metais apie 350,000 mokyklās lankančių jaunuolių fermeriams padėjo nuimti pasėlius.

Nuo to laiko, kai mūsų šalis stoji karan, susisiektas telefonais padvigubėjo. Laiskų siuntimas oro paštu pašoko 70 nuošimčių.

komunistai ir jų pritarėjai. Pagaliau, sugriauta pats kooperatyvas ir atsirado taip vadinama skloka.

Komunistų lyderiukai siandien patys sarmatijasi tuos laikus prisiminti. Tai buvo jų zyliojančios gėdos periodas.

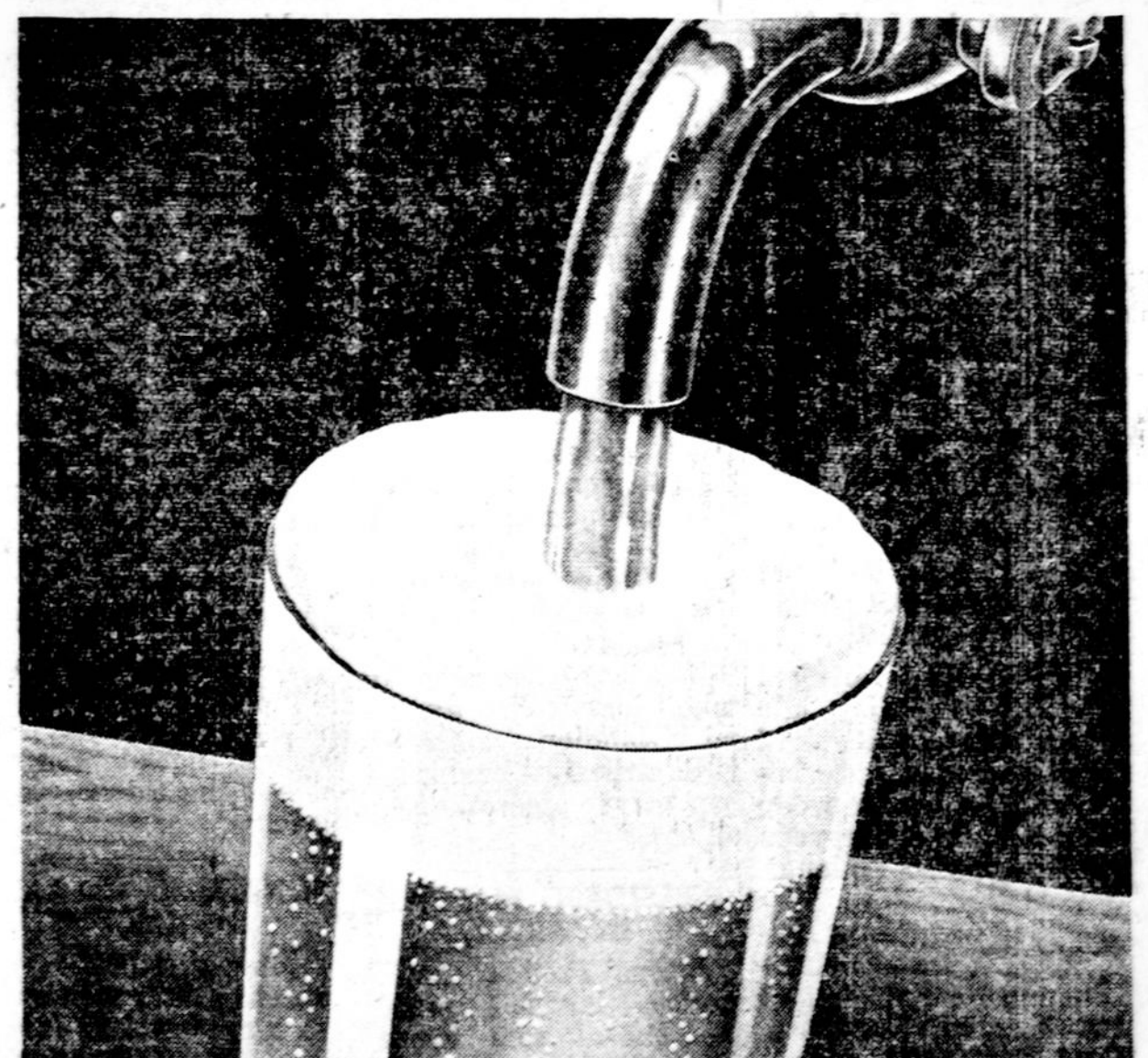
Keista, bet ir siandien turime ką nors panašaus; turime "baltąjį sovinizmą No. 2." Tik šį kartą zyliojama taip vadinami liberalai. Chicago's milionierius Marshall Field New Yorke leidžia dienraštį, pavadintą keistu vardu, "PM." To dienraščio redaktoriai dažnai net po kelis puslapius užpildo plepalais apie rasinę neapykantą. Pavyzdžiui, susipeša vaikai, ką nors blogo padaro išgerę padaužos, ir—rasinė neapykanta, raitavokit! Smerkiama miesto valdžia, smerkiama policija ir visi, kurie nesutinka rėkti iš "PM" notų.

Ir taip reguliariomis pakaitomis: kartą "užtariamai" negrai, antrą—žydai, trečią—dar kiti. Tuo tarpu New Yorke viskas ramu. Tik vieną kartą buvo kilusios riaušės. Bet jos greičiau buvo pasėka staigausi iškarščiojimo ir, paskui, chuliganizmo. Negras kareivis, matyt įsigėręs, smogė į veidą baltveidžiui policistui ir šio buvo pašautas. Kilo isterika, paskui ir riaušės. Bet jos buvo greitai likviduotos ir išaiškintos.

Tai yra niekas daugiau, tik erzinimas visuomenės, antrosios laidos "baltasis sovinizmas." Chicago's milionieriaus apmokami redaktoriai matyt galvoja taip: rėk, gal ką ir išrėksi, gausi daugiau skaitytojų...

Išrodo, kad tas liberalų zyliojimas baigsis lygiai taip, kaip baigėsi komunistų zyliojimas—nei garbės ir nei naudos, bet daug praikišta.

G. D.

Nežiurint kaip puikus kiti alūs bebutų, kas žino Ale, visados grįžta prie

PICKWICK
"ALE that is ALE"

TRADEMARK REGISTERED
BREWED BY HAFENREIFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS I IETUVIU GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKI
TO NIEKAS NEPRASO

Ivairios žinutės iš Lietuvių Veiklos

MANCHESTER, CONN.

Pas mus žmonės gerai dirba ir neblogai uždirba. Čia išdirbamos lėktuvų dalys ir kitos mašinos.

Vietos lietuviai gyvena sutikime. Turi savo svetainę, kur gali laiką praleisti. Pinigus dėl pastatymo svetainės sukėlė draugijos ir pavieniai asmenys. Šerininiai pelno dar negauna, bet dėl to ir nerugvoja. Butų geriau, kad svetainėje būtų laikraščių. O dabar laikas praleidžiamas tik prie stikluko.

Čia yra daug "Keleivio" skaitytojų. Jį galima rasti ir ant stendo. Bet jei pasivėlini, tai jau negauni — išpirktas.

Lietuvių draugijos veiksmingai centralinės. Yra

SLRKA kuopa, SLA kuopa, LMS kuopa ir Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija. Pastarosios centras Hartforde.

Nors vietos lietuviai gyvena sutikime, bet ne visada. Mat, čia yra grupelė Stalino pasekėjų, tai su jais tenka pasibarti. Štai, Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugijos metiniame susirinkime buvo iškeltas sumanymas susižinoti su kitomis organizacijomis ir suregistruoti lietuvius, kurie pirkto karo paskolos bonus. Pradėjo reikauti Stalino "saulės" įkaltintos moterėlės, ir ramius žmones jos užrėkė. Komisija susižinojimui su kitomis organizacijomis neišrinkta. Moterims taip reikauti, nei šis nei tas. Reikėtų turėti sarmatos.

Draugijos Narys.

CHICAGO, ILL.

Serga V. Rinks-Rinkevičius; turi pusbrolių, bet nežinia kur.

Cook kauntės ligoninėje, Chicagoje, randasi lietuviai ligonis. V. Rinks-Rinkevičius. Savo laiku jis buvo "Naujosios Gadynės" ir kitų laikraščių bendradarbis. Mažai vilties, kad Rinks-Rinkevičius pasveiktų.

V. Rinks per ilgą laiką nesveikavo ir dėl to negalėjo dirbti. Aišku, gyvena vargingai. Ir kartą ir kita jam padėdavo draugai, bet tokių buvo nedaug. Galų gale, ligos dar labiau kamuoja jį, Rinks-Rinkevičius turėjo eiti Cook kauntės ligoninėn. Išrodo, kad ten ir baigs savo dienas.

Ligonis turi pusbrolių, bet kur jis randasi, niekas nežino. Jis pats ar kas jį žino, tegul atsisaukia pas chigagietį A. K. Valuką, 4316 So. Lake Park ave., Chicago, Ill. Chigagiečiai, nori platesnių informacijų apie ligonį, gali kreiptis ir telefonu: Atlantic 9435, arba Oakland 8937.

Daugelis chigagiečių asmeniškai pažysta V. Rinks. Turėdami laiko, aplankykite ligonį.

J. K.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgho lietuviai ruošiasi prie Lietuvos nepriklausomybės minėjimo.

Sausio 13 d. Pittsburgho Lietuvių Taryba suaukšta susirinkimą Lietuvių Piliečių svetainėje. Jame dalyvavo skaitlingas būrys draugijų veikėjų ir aptarta Lietuvos nepriklausomybės 26 metų sukaktuvių minėjimas. Nutarta rengti vieną bendrą visų Pittsburgho lietuvių iškilmingą Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių minėjimą. Tai bus vasario 13 dieną, Lietuvių Piliečių svetainėje, S. S. Pittsburghe.

Nors Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo diena yra vasario 16, bet Pittsburgho lietuviai tą didžiąją Lietuvos laisvės šventę švęs vasario 13 d. Taip yra dėl tos priežasties, kad vasario 16 yra paprasta darbo diena, o 13 yra nedėdienis ir visiems patogesnis.

Siame susirinkime buvo nustatyta ir iškilmų programa. Pradžią 3 val. po pietų. Programa susideda iš prakalbų ir koncertinės dalies. Kalbėti yra numatyti: kun. Jonas Misius, Juozas Stilonas, Amerikos Lietuvių Tarybos narys, ir Stasys Gabaliauskas, "Lietuvių žinių" redaktorius. O iš amerikonių yra numatyti: Jungtinių Valstijų senatoriai James J. Davis ir Jo-

seph F. Guffy. Gal bus ke liatas kongresmanų, kurie pasakys trumpas kalbas. Muzikale programos dalį išpildys vietiniai chorai ir žymesnieji solistai. Visi Pittsburgho ir apylinkės lietuviai yra kviečiami iš kalno ruoštis prie šios didžiulės Lietuvos laisvės šventės ir skaitlingai dalyvauti. Neužmirškite, tai bus vasario 13 dieną, Lietuvių Piliečių svetainėje. Parodykim kad mes esame pasiryžę pagelbėti, kad Lietuva atgautų nepriklausomybę. Lietuva tos mūsų pagalbos laukia.

S. Bakanas.

BALTIMORE, MD.

Mirė Feliksas Simkevičius. Sausio 13 d. čia mirė Baltimorės gyventojas Feliksas Simkevičius. Mirė širdies ligą. Paliko dideliam nuliudime žmoną Johanną, sunus Feliksą ir Albertą, taipgi dukteris Leonorą ir Daratą. Liko velionio du broliai, Mykolas ir Viktoras.

Velionis buvo ramaus būdo žmogus ir turėjo daug prietelių. Palaidotas su religinėmis apeigomis. Kunigas Mendelis, sakydamas pamokslą, pasakė: "Buvo geras žmogus, bet ne davat-ka..."

Tegul jam buna lengva šios šalies žemė.

Ant. Kurelaitis.

CHICAGO, ILL.

Chicagos Lietuvių Draugijos vakaras.

Sausio 23 d. Chicagoje čekų Sokolų svetainėje įvyko šaunus vakaras. Jį ruošė Chicagos Lietuvių Draugija. Programą išpildė Chicagos Vyrų choras. Mišrus choras, taipgi pavieniai solistai bei solistės. Viskas išėjo gerai.

Zmonių buvo pilna Sokolų svetainė.

Narys.

BROOKLYN, N. Y.

Apsivedė V. Tamkiutė.

Sausio 22 d. čia apsisivedė lietuvių dainininkė Violeta Tamkiutė. Apsivedė su Jonu Pranskum. Sutuoktuvės buvo civilės. Nors jaunosios tėvai yra katalikai, bet jie nesispyrė užkart savo valią jaunavedžiams. Priešingai, jauniems dar suruošė gražų vestuvių pokilį.

Jaunavedžiams linkni ilgo ir laimingo gyvenimo.

Kaimynas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Paul Balchen. — Draugo eilėraštį gavome, bet gaila, kad negalėsime sunaudoti. Prašome rašinėti apie jūsų kolonijos lietuvių veikimą.

Amerikiečiai Brenda į Krantą

Čia matom Amerikos kareivius brendant iš laivų į Italijos krantą. Vokiečiams nejučiant, amerikiečiai išlipo anądien už 16 mylių nuo Romos.

Ketvirtos Karo Paskolos Vajus.

Ketvirtasis Karo Paskolos vajus prasidėjo sausio mėnesį ir tęsis iki vasario 15 dienos. Amerikos žmonės dar kartą turi duoti pinigų, jeigu Amerika turi laimėti šį karą.

Mūsų ginklai turėjo žymių pasiekimų, ir kai kurie žmonės pradeda jaustis, lyg karas jau baigtas. Tai neteisybė. Nors pralaimėjimas ir neatrodo galimas, bet iki šiol išlietas kraujas ir išleisti pinigai nuteitų niekais, jeigu mes nelaimėtume pilnos ir pastovios taikos.

Nors pergalė mums išrodo čia pat, bet mūsų militariniai vadai numato, kad mes dar turime prieš save ilgą ir sunkią kovą... brangią gyvybėmis, įtaisymais ir

ginklais. Palyginus su kitais šį karą įveltais kraštais, mes iki šiol mokėjome žemą kainą — tiek milijonais, tiek ginklais; tačiau vis didėjančiai svarbi šiose kovose tiek prieš nacius, tiek prieš japonus, dalis tenka Amerikos ginkluotoms jėgoms.

Net ir geriausiais atvejais, mūsų nuostoliai gali būti taip sunkūs, kad jie bus jaučiami kiekviename mieste ir miestely; dėl to yra privaloma, kad kiekvienas paremtų mūsų armiją, įdėdamas kiekvieną atliekamą dolerį į Karo Paskolos bonus.

SLA Viršininkų Nominacijos

Dabartiniai SLA viršininkai gavo daugumą balsų.

Sausio 28 d. laidojo "Tėvynė" paskelbė SLA Pildomosios Tarybos nominacijų davinius. Iš jų paaiški, kad visi dabartiniai viršininkai gavo nusveriamas daugumas balsų. Nominacijų daviniai yra tokie:

Prezidento urėdai: F. J. Bagočius gavo 2,260 balsų; W. F. Laukaitis 984 balsus; K. J. Kalinauskas 172 balsus.

Vice-prezidento urėdai: Povilas Dargis 1,400 balsų; J. K. Mažukna 962 balsus; V. Kerševičius 415 balsų.

Sekretoriaus urėdai: M. J. Vinikas 3,170 balsų; K. Jurgelionis 88 balsus; J. V. Stilonas 85 balsus.

Izdininko urėdai: K. P. Gugis 2,317 balsų; J. J. Baciunas 551 balsų; Chelėden 237 balsus.

Izdo globėjų urėdai: S. Mockus 2,803 balsus; E. Mikūziūtė 2,223 balsus; J. Brazauskas 485 balsus; J. Miceina 474 balsus; A. B. Stelmaitis 105 balsus; A. Kriaučialis 99 balsus.

Daktaro-kvotėjų urėdai: S. Biežis 3,065 balsus; J. Baltrušaitienė ir A. Šliupitė po 121 balsą.

Šie nominacijų daviniai rodo, kad tik vienas J. K. Mažukna šį kartą buvo pralenkta naujo kandidato, P. Dargio. Visi kiti gavo daugumą balsų.

WATERBURYČIŲ ŽINIAI.

Mūsų skaitytojai Waterburyje negavo laiku 3-čio "Keleivio" numerio. Jis buvo jiems pristatytas tik sekančią savaitę. Tai atsitiko dėl to, kad per eksperimentų neapsižūrėjimą vienas maišas liko ta savaitę neišsiustas. Tai buvo Waterburiui skiriamas maišas.

NOREJO IŠKELTI DIRBTUVES.

Fall River medvilnės fabrikantai buvo pagrūmoje kelsią savo dirbtuves iš Massachusetts valstijos. Priežastis esanti darbininkų streikas. Išimaisė valdžios arbitratorius ir dirbtuves tur but liks vietoje.

WORCESTER, MASS. CHESTNEY'S CANTFEN

VIETA MALONI IR SIUTA
Visokių Gėrimų, Alaus, gardžiai pagamintų Valgių ir Užkandžių.
Čia gaunama ir "KELEIVIS" laikraštis.
90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

RAPORTAS APIE KARO METO OPERACIJAS

TAS Boston Elevated Railway raportas yra adresuojamas visiems, kuriuos paliečia viešoji transportacija. Per du pastaruosius metus ji buvo neišvengiama karo veiksmų butinybė Bostono plote. Peržiūrėdami 1943 metus, mes esam dėkingi, kad visos "EL" pareigos buvo išpildytos. Mums tame padėjo 4 palankios aplinkybės: publiks bendradarbiavimas; moterų ir vyrų atsiliepimas į mūsų pareikalavimą darbo rankų; tas faktas kad gelžkelių tinklas buvo per metų eilę tinkamai mūsų užlaikomas; ir 1941 metais pradėtas taisy mas riedmenų, kurios buvo sandėliuose. Tas papildė trukumus, kurie pasireiškė 1943 metais.

1943 METŲ REIKALAVIMAS

Su 1943 metais prasidėjo dideli sunkumai. Vaziuotojų skaičius nuolat augo. Net vasarą vaziuotė skubos valandomis, tarp 5 ir 6 vakaro, siekė kone pilną saiką. Vaziuotojų skaičius tais metais pasiekė naujo rekordo. Patarnavimo išlaidos žymiai pakilo, nes pakilo taksai, algos, medžiaga ir reikėjo atlikti daugiau darbo. Palaikyti transportaciją pasidarė labai sunku, nes truko medžiagos. Be to, daug mūsų tarnautojų išėjo armijon, teko jieskoti ir lavinti kitus.

VE. KĄ MES PADARĖM

Mums reikėjo talkos. Mums padėjo visuomenė, kuriai mes tarnaujame. Mes prašėm nevaziuoti skubos valandom, bet, kur galima, vaziuoti tarp 10 ryto ir 4 popiet, nestovėt susikimsus prie durų, palaukti liuosėnio buso ar gavėkario ir turėti gatavus pinigus.

Mūsų tarnautojai ėjo pareigas stebėtinai. Jie išlaikė aukštą saugumo normą ir palaikė vaziuotę be pertraukos; jie žinojo, kad sutrukdymas pakenks karo pastangoms. Mes siulėm darbą vyrams ir materims, ir atsiliepimas buvo puikus.

Mes Atlikom Da ir Štai Ką:

Atidavėm 4,963 tonus, lauko karo pastangoms. Sutaupėm 124,941 galioną gazolino ir 4,691,832 mylias padangoms.

Ir Štai Geros Žinios

Mes užmokėjom Mass. valstijai \$1,301,191.50 paskirstyt tarp miestų kuriuos mes aptarnaujame. Ir užmokėjome Bostonui iš savo pelno \$228,614.42 už Governor Square nuoma.

PROSPEKTAS 1944 METAMS

Darbininkų vežiojimas yra ir bus būtinas karo gamybai. Mūsų patarnavimas karo dirbtuvėse per 1944 bus pirmoj vietoj. Jei karan bus paimita daugiau vedusių vyrų, mums teks samdyti daugiau moterų. Įrengimas turi but toks, kad butu galima išlaikyti saugumą. Per 1943 metus mes gavome 19 naujų busų ir 36 berėlių gatvėkarių. Šiais 1944 m. manome gauti 100 naujų gatvėkarių ir daugiau busų. Gazolino ir padangų stoka gali priversti daugelį vaziuoti gatvėkariais ar busais.

Reikia, šimet gali but sunkiau, negu pernai. Boston Elevated Railway sako "Ačiū" vaziuotojams, kurie pakėbė savo vaziuotės valandas, kurie tenkinosi prikimtais busais ir gatvėkariais, ir visiems savo tarnautojams, kurie turėjo sunkiai dirbti.

Gaudami visų pagalbos, mes galėsime ir 1944 metais palaikyti transportaciją iki pilno savo pajėgumo, laikydamiesi karo ekonomijos.

THE BOSTON ELEVATED RAILWAY

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Kur taip uždušęs tėvas klampioji?
—Ogi pas tave, Maik. Jau nuo vakar tavęs jieškau.
—O ką pasakysi?
—Maik, ar tu turi pinigų?
—Daug neturiu. Bet kodėl tėvas klausia?
—Aš noriu, kad tu man pažiūgtum kokią penkinę.
—Gal nori užpirti mišias už Smetonos dušią?
—Ne, vaik; aš noriu uodegą nusipirkti.
—Nesuprantu, ką tėvas nori tuo pasakyti.
—Na, argi tu nežinai, kas yra uodega? Tai yra toks daiktas, Maik, ką iš užpakalio maskatuoja. Karvėms Dievas davė uodegas kad urėtų kuo nuo musių gintis.
—Bet musių dabar nėra; o prie to, tėvas juk nesi karvę, tai kam tos uodegos reikia?
—Maik, tu nesupratai. Smetonos kavalieriai šią subatą suvažiuoja į Bruklina seimavoti, o Smetonos jau nėra. Taigi aš keliauju ten, kad jie mane apirinktų Smetonos vieton, ba tautos vadus reikalingas.
—Bet visgi tėvas nepasakai, kam nori pirkti uodegą?
—Maik, tu žinai, kad į tokį seimą susirinks neprasitos asbos. Ir neprasitos seimavosi. Sako, pasamde geriausį. Nujurko utelį, kur visi turi būti apsiręngę su uodegotais prakais. Aš, Maik, čia prašau neturėti iš ko nusipirkti, tai zakristijonas davė man rodą prisistie prie mano mundieros uodegą. Buvau jau nuėjęs ir pas kiaučiū, tai jis rokoja, kad už penkis dolerius bus neslektas uodega.
—Nodaryk juokų tėve.
—Maik, aš nejuokauju. Galui pasibažyt. Juk Smetonos pleišą turi kas nors užimti, o be prako tokio čino juk neužimsi. Smetona visada būdavo su praku. Taigi pažiūgt man penkinę, Maik, kad galėčiau prie savo mundieros uodegą užordeliuot.
—Mundiera su prisuta uodega nebus dar frakas tėve. Tai viena. Antra gi, tautininkai tavęs savo vadu nerinks kad ir du fraku užsivilktum.
—Tai kaip tu rokuoji, Maik, kas galės jiems kelią parodyt, jeigu pravadyriaus nebus? Ir ką jie garbins, jeigu tautos vado neturės?

Aš mislinu, kad tu, Maik, turi misteiką. Tauta be galvos negali būti. O jeigu vienas galva numiršta, tai kitas turi užimti jo pleišą. Ir aš girdėjau, Maik, kad antos savo kumparencijos tautininkai rinks kitą prezidentą Lietuvai.
—Jeigu Lietuvai bus reikalingas prezidentas, tėve, tai ji išrinks patys Lietuvos žmonės, o ne Brooklyne susirinkę keli smetonininkai.
—Olrail, Maik, bečkim.
—Ką tėvas norėtum "bečyt"?
—Bečkim, Maik, ar tautininkai rinks kitą prezidentą į Smetonos pleišą, ar ne. Jeigu nerinks, tai aš tau duosiu savo generolišką kepurę prisipiauti; o jeigu išrinks, tai tu man pantę snapso nupirksi. Okei?
—Gali but, tėve, kad tautininkai pasiskirs sau koki vada, bet tai nebus Lietuvos prezidentas.
—Na, o kaip tu rokuoji, vaik, kas geriausia į tokį vadą tiktų? Ar gali but geresnis kandidatas, kaip staršas vyčiu vaisko generolas su turkiška šoble?
—Jie gali išsirinkti poną Smetonieng, arba Smetonos sunų, jeigu ištikruju jie norės palaikyti Smetonų dinastiją.
—Tai įseina, Maik, kad rian neušimoka savo mundiera gadinti?
—Ne, tėve.
—O, kad juos biasas, dėl tautininku seimo man ir bynkė užgeso... Na, tai gubai, Maik! Eisiu ugnies pajieskoti.

AMERIKOS NUOSTOLIAI 141,000 VYRŲ.

Karo departamentas skelbia, kad nuo šio karo pradžios mūsų šalies armija ir laivynas neteko virš 141,000 vyrų. Laivynas yra netekęs 35,257 vyrų; armija—virš 100,000 vyrų.

SUŽEIDĘ LIETUVI KAREIVI.

Europos "karo teatre" šiomis dienomis buvo sužeisti devyni Massachusetts valstijos kareiviai, jų tarpe vienas lietuvis, Andrius Gagalas iš Newburyporto.

VOKIETIJOJ 15,000,000 ŽMONIŲ BE PASTOGĖS.

Stokholmo žiniomis, alijantų orlaiviai jau tiek apgrovė Vokietijos miestus, kad šiuo laiku 15,000,000 žmonių yra be pastogės.

ANTANO BIMBOS LAISKAS DRAUGUI ANGARIEČIUI.

Aš dažnai galvoju, ką darytų Amerikos lietuvių komunistų fiureris Antanas Bimba, jei žinotų, kur dabar gyvena jo buvęs mokytojas ir vadas, Aleksa-Angarietis. Juk buvo laikai, kada "Laisvė" ir "Vilnis" su dideliu pasigėrėjimu dėdavo Angariečio straipsnius. Kai Angarietis niekinavo socialistus, Bimba ir jo sekėjai katutes plojo. Kada jis vadydavo per serėgą pacius komunistus (ypač "buržuazijos agentėli" Andriulį), jie teisindavosi: tiesa, drauge, tiesa—tai nukrypimas nuo linijos, bet daugiau to nebus...

Dabar joks komunistas apie Angarietį nieko nežino, nežino ir "pats" Bimba. Stalino įsakymu Angarietis buvo išvytas į Sibyrą! Jei Bimba žinotų, kur dabar gyvena Angarietis, jįsai rašytų tokį laiską:

"Musų da neprakeiktas vade: Tu buvai pilnas visokių mandrybių, tu mums kelią rodėi ir pats nuslydai nuo linijos. Tu rašei straipsnius ir siuntei į Amerika, kad mums nereikėtų rašyti, bet dabar Sibyre kelmus rauni, o mes sunkiai ir durinai rašome, tavo raštų nebe-gaudami.

"Brangus ir da neprakeiktas drauge, galėjai su-prasti, kad Stalinas tave siųs į poseleniją. Kodėl ne-bėgai į Ameriką, kartu su Akelačiu-Abeku? Tau gal-ėjo buti aišku, kodėl drau-gu Pruseikos padai šalo į florią, kai anuomet drau-gas Kominternas jį kvietė į Maskvą. Ir daugiau, tavo galva galėjo suprasti, kodėl draugas Mizara, nuvažiu-aves į sovietų rojų, ten ne-liko. Pagaliau, tu galėjai su-prasti, kodėl nei vienas A-merikos komunistas, garbi-nas Stalino saulę, nevažiuo-ja į sovietų rojų.

"Neprakeiktas ir brangus drauge, ar reikia tau pa-sakyti, kodėl taip yra? Štai kodėl. Mes, kurie gyvena-me Amerikoje, turime ne tik porciapsą, bet namus ir automobilius. Aš pats, kol buvau durnas, savo drau-gams sakydavau, kad jie sa-vo principus maino į auto-mobiliaus keturis ratus. Bet šiandien to nesakau. Turiu pačia automobilį, valgau porciapsą ir valgau steiką. Tai ko turėčiau važiuoti į Rusiją—ar kelmo šaknis graužti, kaip tu ir Žalpis?

"Klausyk, neprakeiktas drauge. Jei turi galimybės, jei tave dar nesužadė, tuoj mainyk savo liniją. Pasakyk, kad nori stoti į raudonąją armiją ir mušti besti-jas nacius. O kada paims į armiją, tu bėk tuo pačiu ke-liu, kuriuo pas mus atbėgo draugas Abekas—per Sibyr-krumynus į Amerikos ažuolynus! Jei vienas neži-nai kelio, susirask kitą. Drg. Abekas irgi nežinojo kelio, bet jis susirado Povilą Kru-čą, kuris jam padėjo. Jei draugo Žalpio kuprą da ne-istiesino šakota grabo len-ta, pasiimk jį už vadovą. Jis yra buvęs Amerikoje ir jei turi nors vieną narodnos učiščišos mapą, iš tu laikų, kada jis buvo učiščių ko-misaras, Žalpis parodys ke-lią. Gali nebijoti, tave jis ne-šėduos. Aš pats žinau, kad anais metais, kai Chicagos sklokininkas Milleris lankė-si sovietų rojuje, draugas Žalpis jam sakė: ak, mielas drauge, kad galėčiau nors šešis mėnesius pagyventi Amerikoje... Nors tas Žalpis su tavim pešėsi ir mums do-nosus rašė, bet judu bėdoje ir bėgdami gal nesipešite.

"Pagalbos duoti negaliu.

Tas aukas, kurias mes ren-kame, eda mūsų centro biu-ro šaranciai ir jų komisa-rai. Pagaliau, jei siųsčiau tau pagalbą, draugas Brow-deris mane pavarytų iš par-tijos — atsiprašau, partijos mes nebeturime ir Kominter-nui jau nepriklausome. Bet vistiek man butų nege-narai, jei apsauktų renegatu. Ko gera, netekčiau vietos "Laisvėje," o kitur dirbti tingiu ir nemoku. Tad su-prask mano padėtį ir nepyk. Daviau tau patarimų ir tu žinai ką daryti.

"Tavo vienas draugas, "Antanas Bimba.

"Postscriptum: Nebuk tu durnas ir nenorėk dar kartą važiuoti į Lietuvą, kaip aną-met su Kapsuku. Lietuvai valdyti Stalinas pasirinko draugą Justą Padleckį—at-siprašau, Paleckį. Tu jį ži-nai, tą liudininkiską silkių bačkos autorių. Kol jį Stali-nas nesusaudys, tu vietos negausi. Ir Paleckį sušauk-džius, tu neturi čenciaus bu-ti mūsų vado, jei bent nori atsidurti pas Zinovjerą. Bu-chariną ir kitus. Ak, beje, tu dar nežinai, kad ir Troc-kiui kaput. Jį kirvuku suka-pojo vienas meksikoniskas kalabreisas.

"Lik sveikas, laukiame tavęs Amerikoje. Draugas Abekas ketina ruošti pabė-gėlių parę, jei tu turėsi grei-tas kojas ir galėsi pasiekti Dėdės Samo žemę.

"Bimba."

Je, jei aš bučiau Bimbos vietoje, rašytų tokį laišką; jei draugas Bimba žino-tų, kur dabar randasi jo bu-vęs vadas, ir jis rašytų tokį laišką. Gaila, labai gaila, kad niekas ir nieko nežino, kur dabar randasi draugas Angarietis. Gal reikėtų Staliniui telegramą siųsti.

Bimbos Sesėlis.

SKAITYKITE "KELEIVI." DRAUGAI DARBININKAI.

Peru Respublikoj Fašistai Nusidegino Nagus

Musų skaitytojai jau ma-tė žinią, kad Peru respubli-koje fašistai ruošė pučą. Jie kėsinosi nuversti dabartinę respublikos vyriausybę ir jos vietoje pastatyti fašistišką režimą, kuris būtų dirbęs nacių Vokietijos naudai. Mat, visoje pietų Amerikoje iki šiol buvo tik viena valstybė, kurios režimas pritaria nacių Vokietijai. Toji valstybė yra Argenti-na. Bet pirm kiek laiko na-cių agentams pavyko gauti ir kitą valstybę, Boliviją. Ten irgi buvo įsteigtas pronaciskas režimas.

Aišku, norėta gauti ir Peru respubliką. Ir daugiau, ir ki-tose pietų Amerikos respubli-kose norima turėti pronaciški režimai. Nacių Vokie-tijos agentai visur veikia, o Argentina buvo jų tiekimo bazė.

Bet Peru respublikoje fašistam nepavyko. Jų planai buvo iš anksto sužinoti ir pučininkai suimti. Tarp su-imtųjų buvo daug vokiečių ir japonų.

Kas per viena yra toji Peru respublika ir kur ji randasi?

Peru respublika—didoka šalis: jos plotis yra 530,000 keturkampių mylių. Ji randasi prie Ramiojo vandenyno: ribojasi: šiaurėje su Ekvadoro ir Kolumbijos respublikomis, rytuose su Brazilija ir Bolivija, pietuose—Čilės respublika.

Lima yra krašto sostinė, tučint apie 400,000 gyven-tojų; vyriausias portinis miestas yra Callao, su apie 90,000 ar 100,000 gyven-tojų.

Visas kraštas turi apie septynis milijonus gyventojų. Rysium su tuo, reikia da-pasakyti, kad didžiūma Pe-

ru respublikos gyventojų su-daro indėnai — Inka ir kitų mažesnių giminių žmonės. Aišku, dabar jie yra "suis-paninti," nes valstybės kal-ba—spanų kalba. Ją šian-dien vartoja ir indėnai.

Taigi, Peru respubliką butų galima vadinti indėnų kraštu, nes jų kraujo žmo-nių ten yra daugiausia. Bet ilgi šimtmečiai iš jų padarė kitus žmones. Peru respublikoje, kaip ir visuose pasauijo kampuose, ejo ir eina asimiliavimosi procesas. Is-panai vyko į pietų Ameriką, ten gyveno ir maišėsi su in-dėnais. Per ilgus amžius ejo toks asimiliavimosi proce-sas ir šiandien sunku butų pasakyti, kad "tas" ar "ki-tas" yra tikras indėnas ar tikras ispanas.

Peru respubliką sudaro trys skirtingos srytys: Ra-miojo vandenyno pakraščiu sritis, kur randasi daugiausia dykumų; kalnuota Andų sritis ir Montafia sritis—tropiškų miškų ir lygumų kraštas. Ten yra peruvijie-čių Kordiljerai ir jų Ama-zonės baseinas.

Ramiojo vandenyno pa-kraščiu sritis, kaip sakėm, yra dykumų sritis. Nors kei-šta, bet taip yra: čia pat vanduo krantus plauna ir—visur dykuma, tylu ir nyku. Tik tose vietose, kur galima žemę drėkinti, randasi ne-didelės ukininkų sodybos. Žemė drėkinama primity-višku budu — viedrais ir medžio rymomis.

Andų sritis yra aukštumų sritis. Ten rasime kalnų, ku-rių viršūnės siekia 22,000 pėdų aukščiau jūros lygma-lės. Bet Andų kalnai turi daugiau drėgmės ir čia da-ugiau ukininkų — kur žemė nėra akmenėta, uolinė.

Geriausias žemės ūkiui kraštas tačiau yra Montafia sritis. Ten vingiuoja didžioji Amazonė, ten nepereina-mi miškai ir lygumos. Ten ir pats oras yra palankesnis ukininkavimui. Montafia srityje auga daug gumos medžių, bet kaip ir kitose pietų Amerikos šalyse, jis mažai ar suvis nenaudoja-mas—laukia "giedresnio rytojaus," kada Peru respu-blikos žmonės bus daugiau kultūringi ir mokės gamtos turtais naudotis. Kaip šiandien esti, tai ir žemės ūkis primityviškai dirbamas.

Peru kalnuose yra daug mineralų ir metalų. Kai ku-rios kasyklų ten yra užsili-kusios nuo Inka (indėnų gentis) laikų. Jie irgi reikia-mai nenaudojami. Daugelis kasyklų da neturi moderniškų mašinų.

Vyriausias Peru respu-blikos eksporto šaltinis yra nendrinis cukrus, vata, gele-ries ruda ir visoki kailiai. Po ju eina varis, sidabras, nikelis, auksas, anglis ir aliejus. Gana plačiai išplė-totas yra Panama skribelių dirbimas. Peru, beto, ekspor-tuoja vilnas, kakao ir kitka.

Peru respublikai reikia daug mašinų, irankių, auto-mobilių, traktorių, laivų, įvairių audinių ir šiaip viso-gių dirbinių, nes pats kraš-tas jų negamina ar suvis mažai gamina.

Peru valdosi maždaug taip, kaip Jungtinės Valstijos. Turi prezidentą, renka-mą penkių metų terminui, atstovų ir senato rumus. Mo-kyklu sistema tokia: vaikai nuo 7 iki 14 metų mokomi valstybės lėšomis. Valsty-bės religija — katalikų bažnyčia. Bet Peru žmonės da-atsilike nuo mūsų krašto

žmonių. Ten daug prietarų, daug ir vargo. Vis dėl to, butų neteisinga sakyti, kad Peru respublikos žmonės nedaro progreso, kad jie ne-atiskiria blogo nuo gero. Ge-riaušiasis įrodymas—fašistų nepavykęs pučas.

Kalbant apie Peru istori-ją, reikia pasakyti tiek. Se-novėje Peru buvo Inka indėnų kraštas — tais laikais gražiai tvarkomas. Inka gentės indėnai buvo toliau prasisiekę, savo valstybėje jie geriau susitvarkė, nei ki-tų indėnų gentys. Bet jų pa-žangą sutrukdė ir vėliau pa-čius indėnus prazūdė ispa-nai. Kolumbui atradus A-sas ir šiandien sunku butų pasakyti, kad "tas" ar "ki-tas" yra tikras indėnas ar tikras ispanas.

Peru respubliką sudaro trys skirtingos srytys: Ra-miojo vandenyno pakraščiu sritis, kur randasi daugiausia dykumų; kalnuota Andų sritis ir Montafia sritis—tropiškų miškų ir lygumų kraštas. Ten yra peruvijie-čių Kordiljerai ir jų Ama-zonės baseinas.

Zinoma, indėnai buvo nu-galėti ir pavergti. Per ilgus amžius Peru ir kitų pietinės Amerikos kraštų žmonės vilko sunkų atėjimų-vergėjų jungą. Vis dėl to, Peru indė-nai buvo atsparesni, norint ar nenorint ispanai su jais turėjo skaitytis. Kartą ir ki-tą indėnai buvo sukilę, jų valdonai ispanai turėjo bai-mės.

Peru savo nepriklausomy-bę paskelbė 1821 metų lie-pos 28 dieną Limoje, kuri šiandien yra krašto sostinė. Bet da ilgoką laiką Peru žmonės nebuvo tikri, kad pajėgs savo nepriklausomy-bę išlaikyti. Tik 1839 me-tais, kai prezidentu buvo iš-rinktas Gamara ir pirmta konstitucija—tik nuo to lai-ko Peru respublikos žmonės pradėjo gyventi nepriklau-somu gyvenimu. Bet ir po 1839 metų daug vargo ir kovų turėta. Buvo kivičių su kaimynais, buvo maišaties ir krašto viduje. Visa tai at-pasakoti — ne mūsų tikslas. To neleidžia ribota vieta ir tai, galų gale, patį raštą da-rytų ilga ir nuobodų. Už-tekts to, kas jau pasakyta. S.

IVAIRENYBES.

Jeigu sveikas nerizikuosi, tai gausi vien tą, kas liks nuo kitu. Kurie ką nors da-rė, jie rizikavo.

Kas nuolat seka kitus, o pats nieko originalaus nesu-kuria, jis nors ir neaktualiai vergauja kitiems.

Pietinė Amerika lietaus turi vidutiniškai du kartus dažniau, negu kiti kontinen-tai.

Afrikoje kai kuriose vie-tose yra naudojama druska, vietoje pinigų. Gi Colombi-joje, Pietų Ameriko, tulos indėnų gentys vietoje pinigų vartoja cukraus pyleles.

Rekordai parodo, kad 1793 m. Jungtinėse Valstijose sunaudota cukraus tik po 9 svarus ant žmogaus. Gi pereiniais metais proporci-onaliai sunaudota po 118 svarų ant kiekvieno gyven-tojo.

Vienintelis da veikiantis vulkanas Jungtinėse Valstijose yra Shasta kalno vulka-nas, Kalifornijoje. J. D. T.

Žemės, Kurias Rusai Nori Pasiglemžti

Juodais dažais čia yra pažymėti plotai, kuriuos rusai norė-tų po šio karo pasiglemžti. 1. Suomijos jie nori trijų vietų: jie norėtų taipgi pavergti visas tris Pabaltijo valstybes, trečdajį Lenkijos, dalį Galicijos su Lvovo miestu ir dalį Rumunijos.

Naujienos iš Kanados

Nauja Kanados problema—Nedartas.

Mūsų kaimynė Kanada turi naujo rūpesnio. Dauge-
lis kanadiečių jau stato
klausa: kaip bus, kada
baigsis šis karas?

Tą klausimą jie stato ne
be pagrindo. Net dabar, ka-
rui dar einant, Kanados
žmonės žengia į nedarbą.
Kai kuriose karo pramonė-
se, nors ir pamažiau, darbi-
ninkai yra paleidžiami iš
darbų. Be to, laivams statyti
kompanijos nesenai prane-
šė, kad bus nutraukta mažu-
jų laivų gamyba. Tie laivai
yra žinomi "karvete" vardu.
O toje industrijoje dirbo
nemažas skaičius darbinin-
kų. Tiesa, daugiau patyru-
siejį darbininkai gaus dar-
bus kitose karo industrijo-
se, bet nepatyrusių darbi-
ninkų ateitis yra liudna.

Padėtis Kanadoje paini
ir dėl to, kad prasidėjus
šiam karui industrija sugė-
rė didelį skaičių žemės ūkio
darbininkų. Vienas labai
atsakingas valstybės parei-
gunas, Kanados darbo mi-
nisteris Humprey, sako, kad
du milijonai kanadiečių šian-
dien pristatyti prie tokių
darbų, kurių pirm šio karo
Kanada neturėjo. Aiškūs
dalykas, karui pasibaigus,
baigsis ir tie darbai. Jei
taip, apie du milijonai žmo-
nių, paimtų iš tolimo pro-
vincijos kaimo, neteks užsi-
ėmimo. Kartu jie neteks
duonos. O gyventi į provincij-
ją jie neturės noro ir gali-
mybės.

Kas reikės daryti, kad tie
žmonės turėtų užtikrintą
rytojį?

Tai yra visų problemų
problema Kanadai. Labai
galimas dalykas, kad nedar-
bas Kanadoje ateis pirmą,
negu bus užbaigti mušimai.
Jei paleidžiami mažųjų lai-
vų "karvečių" statytojai,
gali būti paleisti ir kiti karo
pramonės darbininkai.

Tiems karo darbų neteku-
siems žmonėms reikės su-
rasti kitoks užsiėmimas—
kas ji ras ir kur?

Tą klausimą jau svarsto
Kanados fabrikų asociaci-
ja, pirklių asociacija ir ki-
tos. Bet tai yra žmonės, ku-
riems pirmoje vietoje rūpi
pelnas. Aišku, fabrikantai
ir pirkliai nenorės tokio ver-
slo, iš kurio jie turės mažai
ar visai neturės pelno.

Reikės įsikūsti valstybei
ir neilgai trukus, Kanados
socialistų (CCF) vadas
Coldwell sako, kad su pir-
ma diena balandžio Kana-
doje gali būti apie 100,000
bedarbių. Jis taip pat sako,
kad nebus kito kelio apru-
pinimui bedarbių, kaip tik
"išmintingas ir sistemingas
planavimas" valstybės prie-
žiūroje. Coldwell siūlo vie-
šų darbų programą, jis
siūlo imti visuomenės nuo-
savybės kai kurias indus-
trijas ir tt.

Šitam socialistų planui
nepritaria kitos partijos.
Kai ir iki šiol, jos stoji už
"privatų iniciatyvą"—reiš-
kia, teikią turėta tuoj po pe-
reito karo. O ji buvo su-
klė: buvo išaukusi daug ne-
rimo.

Bet jei pereitasis karas
Kanados žmonėms paliko
daug vargo, šis karas paliks
dargiau. Jei po pereitojo
karo Kanados žmonės reiš-
kė daug nepasitenkinimo,
dabar jie reikėtų daugiau.
Socialistinė Cooperative
Commonwealth Federacija
šandien turi daugiau įta-
kos, negu kada nors pirma.
Tai buvo, pasėka kietakal-
čių valstybininkų ir fabri-
kantų politikos. Tos savo
klaidos jie neužmiršo. Jei

ne ko kito bijodami, tai bent
stiprėjimo socialistų įtakos,
fabrikantai ir valstybės pa-
reigūnai bus priversti įieš-
koti "naujų kelių."

Tie "nauji keliai" galės
buti tokie, apie kuriuos kal-
ba Coldwell ir kiti Kanados
socialistinio judėjimo va-
dai.

Išrodo todėl, kad savo
pokarines problemas Kana-
da išriš geriau, negu "dvi-
jų partijų sistemos" valsty-
bė, Jungtinės Valstijos. Ka-
nadoje yra stipri Cooperati-
ve Commonwealth Federa-
cija, o pas mus, lyg tyčia,
vis daugiau įsigali "seno-
sios dalybos" žmonės — re-
publikoniški ir demokratiš-
ki. Rooseveltto administra-
cijos dauguma Kongrese
baigia sutirpti. Pasėkoje to,
kazin kodėl, ir pats Roose-
veltas daro vis daugiau nuo-
laidų reakcininkams. Viena
tų nuolaidų yra siūlymas
priimti "nacionalės tarny-
bos" aktą. Pats Rooseveltas
prisipažino, kad iki šiol jis
buvo priešingas varžymui
streikų. Jei bus priimtas jo
siūlomas aktas, streikai bus
uždrausti, darbininkų algos
bus įsaldytos, o fabrikantai
ir kiti pelnų ryklės—jiems
kaip ir dabar, galios didžio-
jo pinigų formulė. Tuo ru-
pimis Kongreso lobijistai ir
abiejų partijų kietakakčiai.
S. S.

Iš Plataus Pasaulio.

FRANCUZIJA.

**Komunistas organizuoja
kvislingą armiją.** — Buvęs
Francuzijos komunistų va-
das Doriot, kuris suorgani-
zavo fašistinę "Parti Popu-
laire", dabar organizuoja
kvislingų armiją kovai su
francuzų požemio organiza-
cijomis. Ginklu tai armijai
pritaro nacių žvalgyba arba
Gestapo. Doriot'o organi-
zuojami kvislingai prisiekia
veikti išvien su vokiečių ar-
mija.—ONA.

GRAIKIJA.

Neapsakomas vargas. —
Šią žiemą graikų liaudis gy-
vena baisų vargą. Žmonės
ginasi nuo bado tik tai sau-
sos duonos porcijomis, ku-
rių pristato Tarptautinis
Raudonas Kryžius. Vokie-
čiai plėšia visą kraštą ir žu-
do žmones, kurie plėšimui
priešinasi. Per du pastaru-
ju mėnesių jie sudėgino 300
kaimų ir miestelių ir išžudė
jų gyventojus. Apie tai pra-
neša ONA.

VENGIRIJA.

Mobilizuoja vaikus. —
Vengrijos vidaus reikalų
ministerija paskelbė 12 me-
tų berniukų ir 16 metų me-
rgaičių mobilizaciją "apsi-
gynimo darbams."

ŠVEDIJA.

**Neisileis karo kriminalis-
tų.** — Vienas aukštas Šved-
ijos valdininkas pareiškė,
kad švedai neisileis nei vie-
no karo kriminalisto, jei ku-
ris jų po karo norėtų tenai
pasislėpti nuo alijantų teis-
mo. Kvislingams vietos Šve-
dijoje nebusia.

ARGENTINA.

Nusileidžia klerikalams.
Pusiaufasistinė Argenti-
nos valdžia įvedė į mokyk-
las katalikų tikybos dėsty-
mą, norėdama tuo būdu
gauti savo režimui kunigų
paamą. Bet kunigai bijosi
daug su Ramirezio val-
džia susisiebrauti, kad neuž-
sitrauktų žmonių rustybės,
kuomet ta valdžia bus nu-
versta.

Anglai Išlipo Vokiečių Užnugary

Šis vaizdelis parodo anglų tankus, kurie buvo iškelti Italijoje vokiečių užnugary.

Paklydusios Dušios—Kur Jos Dėsis?

Bolševikų diktatūros re-
žimas savo garbintojams už-
sieniuose kirtio nelaukta
šposą. Dugelių net pirmaei-
lių komunistų jis ėmė ir pa-
klaidino.

Kalbame apie rusų spau-
dos atakas prieš republiko-
nų partijos šulą, Wendell
Willkie. Kaip žinia, savo
laiku Willkie buvo nuvykęs
į Rusiją. Kremliuje jis pie-
tavo ir kalbėjo su Stalinu.
Maskvos teatre, be to, jis
pabučiavo baleriną—rusams
tai buvo tikras "hit".

Gryžęs iš Rusijos, Will-
kie parašė knygą "One
World," Vienas Pasaulis. Be-
to, Rusijos klausimu jis yra
rašęs straipsnius ir prakal-
bas sakęs. Bendrai imant,
Willkie stoji už susitarimą
su Rusija, nors ir pabrėžda-
vo, kad bolševizmas jam
yra svetimas. Dėl to jisai
buvo skaitomas Rusijos
draugu. Tą tiesą pripažino
patv bolševikai — Rusijos
ir kitur.

Taigi, kas galėjo tikėti,
kad Stalino diktatūros reži-
mas tap staiga, patiemis ko-
munistams to nelaukiant,
ims ir atakuos Willkie?

Niekas to nelaukė, ir ne-
buvo priežasties laukti.

Mažiausia to laukė Ame-
rikos komunistinis "smeg-
nų trastas", susispietęs prie
savo organo "Daily Wor-
kerio." Komunistų laikraš-
čio redaktorius perskaitė
Wendell Willkie straipsnį,
idėję (sausio 2 d.) New
Yorko "Times'e" ir parašė
"saldžią recenziją." Jis pa-
sakė:

"Visi anti-fašistai svei-
kins Wendell Willkie straip-
sni, tilpusi New York "Ti-
mes" sekmadienio laidos
magazine, už jo kilnų įver-
tinimą Teherano konferen-
cijos ir draugingumą mūsų
talkininkui. Visi sutiks, kad
jis yra stambiausias ir kury-
bingiausias republikonų
partijos vadas..."

"Taip pat džiugu skaity-
tyti jo atakas prieš savo par-
tijos vadus, kurie iš mūsų
draugingumo linkni Sovietų
Sąjungos nori daryti politinį
futbolą..." Willkie gerai su-
pranta laiko dvasią, ypatin-
gą mūsų liaudies pagarbą ir
draugingumą Sovietų Są-
jungai."

Šitaip kalbėjo Amerikos

komunistų vadai apie Wen-
dell Willkie straipsnį, idėję
New Yorko dienraštyje.
Bet... dar nespėjo nūžiuoti
rašalas, kuriuo jų antifonai
buvo rašyti—bang, ir spro-
go Maskvoje padėta bom-
ba! Pirmiausia komunistų
"Pravda," o vėliau ir kiti
diktatūros režimo kontro-
liuojami laikraščiai užata-
kavo Willkie. Jis "politinis
mekleris," jis bando "žve-
joti drumstame vandenyje,"
ir taip toliau, ir daugiau.

Biednas Browderis ir jo
frentai! Jie taip pat storo-
si įtikti Stalino "saulei,"
taip saugojo "liniją" ir—
dabar jie yra tik paklydu-
sios dušios... Kas bus, kas
čia bus?

Niekas nebus. Browderis,
net musisikis Bimba, liks ne-
sušaudyti. Ir dėl vienos prie-
žasties. Jie, matate, gyvena
ne sovietų "rojuje," bolševi-
kų diktatūros ranka juos ne-
pasiekia. Jei gyventų Rusi-
joje — Bimba eitų pas An-
garietį, o Browderis—jis
stambesnis fišė, gautų vie-
tos grėta Žinovjevo ir Troc-
kio!

Tų smutų mirties betgi
nelaukiame. Kai kada jie
net reikalingi — lankstosi
ir tampoši. Žmonės turi ska-
naus juoko.

Dabar turim daug juoko.
Amerikos komunistų vadai
ryja savo antifonus, skirtus
republikonui Willkie, ir
jiems įprastu nachališkumu
pradėjo spaudytis. Turime
nemokamą "teatrą."

Velionis Baltrušaitis, kol
buvo socialistas, parašė bu-
dingas eilutes. Jos gražiai
pavaizduoja šių dienų ko-
munistą—štai kaip:

Aš veikėjas, jų švietėjas—
Girdit, dvasios ubagai?
Plunksna mano daug
išmano;

Daugiau—dantys ir nagai!
Taip, pas komunistą
"plunksna mano daug išma-
no." Jei moki kiek rašyti—
girk ar peik. Jei šį negyliuo-
ja—baigk dantimis ar na-
gais.

Tais dantimis ir nagais
jie taip pat kasa sau duobę,
artina galą negarbingai sta-
linizmo saulės erai.

St. Strazdas.

DAUGIAU PINIGŲ BANKUOSE.

Massachusetts bankininkų
asociacija praneša, kad
pereitais 1943 metais žmo-
nių idėliai (depositai) šios
valstijos bankuose padidėjo
\$148,343,370. Tai du kartų
daugiau, negu 1942 metais.

MOBILIZAVO LATVIJOS IR ESTIJOS ŽMONES.

Stokholme gauta žinių,
kad Latvijoje ir Estijoje vo-
kiečiai baigė visuotiną mo-
bilizaciją. Visi sveiki vyrai,
tinkantieji karo tarnybai,
paimti į armiją.

LENINAS DA MASKVOJ.

Sovietų valdžios organas
"Izvestija" praneša, kad
Lenino kunas da randasi
Raudonosios Aikštės mau-
zoliejuje ir "gerai atrodo."
Leninas yra rusiško bol-
ševizmo tėvas, bet iš jo
skelbtojo bolševizmo šian-
dien jau nedaug kas beliko.

Laisvamanybė paliaus duos dar-
bininkus nuo pragaro baimės,
o socializmas — iš kapitalizmo

Petronėlė Lamsargienė

"Jaukiau visokių vaistų nuo rožio,
romotų kojų ir nuo kaulų gėlimo.
Taip pat turia Galingą Gydytoją Mesti-
no Reumatizmo, kurio turis tokiu
neveikumu, kreipkitės, tuojau gera
patarima ir busis patenkinti." (-)
PET. LAMSARGIENĖ
1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

PAJIESKOJIMAI

As Michalina Balukevičiūtė pajies-
kau savo brolio Juozo Balukevičiaus,
kilusio iš Vilniaus krašto, Trakų ap-
skr. ir Valminkų parapijos, Čiču-
kaimo. Girdėjau, kad gyvena Massa-
chusetts valstijoje. Aš trokštu su juo
susitikti, todėl jei kas apie jį žino,
teikis man apie jį pranešti, už šį kal-
no tariu ačiū. Turis svarbų reikalą
pas jį. (6)

Mrs. Michalina Wilkins,
175 Monadnock Lane,
Manchester, N. H.

Pajieskau savo kaimyną Jono Rin-
kuno iš Krinčino parapijos, Robonų
kaimo. Kas apie jį žino, malonės pra-
nešti man jo adresą, tam busiu labai
dėkinga. Cipriana Ransonis. Rašykite
taip: (7)

Cipriana Drawasak,
1246 N. Arisan ave., Chicago, Ill.

APSIVEDIMAI

Norėčiau susipažinti su moteriške,
kuri gali būti ir su mažu kūdikiu, ne-
sėnėniu kaip 5 metų. Aš esu pavie-
nis, 51 metų amžiaus, turiu 2 išmoke-
tus namus ir gerą delikatesenų biznį,
kurį laikau savo name jau 18 metų.
Taigi rimtai moteriškai ateitis gali
būti užtikrinta. Rašykite (9)

G. Aleksandra
39 N. Ogden ave., Chicago 7, Ill.

Sv. Jono Evangelija.

Ir daug kitų gerų skaitymų veltui,
iš pristatoma antrašo. Rašykite:
H. Miller, 1816 Wellington, Chic-
ago 13, Ill. (5)

PARDON ME, MRS. BROWN,
BUT YOU'RE GOING TO DAMAGE
THAT WASHING MACHINE
WRINGER. YOU'RE CRAMMING
TOO MANY CLOTHS THROUGH IT.

Boston Edison Co. sako
...negruskit skalbinių elekt-
risko skalbuvų gręžtuvan.
Nustatykit patį skalbinių
svorį: knypkias įlenkit vidun,
kad nesugadintu rolių.

BOSTON EDISON COMPANY

DEL
RAUMENŲ
SKAUSMŲ
GAUK

PAIN-EXPELLER

nuo 1867 metų...
patikimas šeimos tepalas

Iš Plataus Pasaulio

Spaudoje daug kalbama
apie "mažą plieną" for-
mulę, kuri leidžia kelti atly-
ginimą už darbą. Bet retas
kalba apie sumažinimą pel-
nų fabrikantams.

Lietuviai komunistai lau-
kė "antro fronto" Europoje.
Nesulaukė ir dabar ketina
atidaryti "antrą frontą" A-
merikoje — prieš demokr-
tijos šalininkus.

Hollywoodo artistė Betty
Grable nusipirko kojines ir
užmokėjo \$40,000. Can you
beat it? Taip—tas kojines
ji pirko Karo Bonų vajeus
metu. karo pastangoms
remti.

1944 metams Massachu-
setts valstijoje jau užregist-
ruota 500,000 automobilių.

Daugelis šiandien kalba
apie visokius laužus—ge-
lės laužą ir kitus. Kuriam
laužui priklauso beverčiai
čekiai?

Hitleris rusų fronte darė
"blitzą," vėliau "zicką,"
dabar jis daro tik vieną "zu-
ricką."

Žmonės bijo šalčių, bet
sako: "Aš pasigavau šaltį."
Kam jis gaudyti?

Tysliava žino, kad demo-
kratinių valstybių vadai su-
sikalba su perversminin-
kais. All right, tegul jis ban-
do daryti pučą—kad ir New
Yorko Lietuvių Taryboje.
Bet Juozai, kas prašė, kad
kun. Pakalnis neleistų bal-
suot Smetonos kvietimo
klausa?

New Britain saloje. Ra-
apie "mažą plieną" for-
mulę, kuri leidžia kelti atly-
ginimą už darbą. Bet retas
kalba apie sumažinimą pel-
nų fabrikantams.

Republikonų partijos va-
dai bijo savo partijos buvu-
sio kandidato Willkie, ir jie
bijo kareivių balsų. Ar jie
ir savęs bijo?

Sveikata—Brangiausias Turtas. SVEIKATA LIGONIAMS Pamokins but Sveikais.

Gydymas visokių ligų Saknėmis,
Augmenimis, Žievėmis, Žiedais, Sek-
loriais ir Lapais. Joje telpa 311 vardu
visokių augalų, liečiančių, angliškai
ir lotyniskai, ir paaiškinimai kokias
ligas gydo ir kaip reikia vartoti.
(Prašau iš Kanados atpausti neįsistat.
Kanados doleris dabar tik 80 centų.)
Kaina su pristatymu \$1.00. Pinigus
geriausia siųsti Money Orderiu, arba
popierinį dolerį laiske. Adresas: (-)

PAUL MIKALAUSKAS
140 Athens street,
SO. BOSTON, MASS.

TIKRAI GERI PREPARATAI

ALEXANDER'S CASTILE OLIVE OIL SHAMPOO

padarytas iš tikro-
jo Castile muilo.
U. S. P. Išlauna
pleiskaną ir viso-
kias kitas nešvaru-
mus ir sustiprina
odą. 50c. už butelį.

ALEXANDER'S HAIR REFRESHING TONIC

Aliejų ir Odą Gydančių Vaistų
Mikšus. Pažymėtina gydytojų dū-
plaukų šalinimas ir Odos gydymui.
50 centų už butelį.
Pasizymį savo gerumu. Prisiun-
čiam per Paštą į visas dalis Su-
vienytą Valstijų.

ALEXANDER'S CO.
414 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

KOKIUS DIEVUS ŽMONES GARBINO SENOVĖJE?

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės
garbintojų iki pat krikščionių gadinės.

Senovės Lietuvių Zinyčia

Ypatingai dabartinės krikščionybės gadinės kiekvienas turėtų
perskaityti, nes tik tada galės aiškiai suprasti Dievo buvimą.
Knyga didelio formato, turi 271 puslapį. Kaina popierios apdaras
—1.00; audinio apd.—\$1.25. Pinigus galima siųsti popierinį dolerį
arba "Money Order". Adresas: ket sekančiai:

KELEIVIS, 636 Broadway, So. Boston, Mass.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio
įvykius, tai skaitykite "Naujienas".

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias Lietuvių
dienraštis Amerikoje.
Užsirašykite "Naujienas" šandien. Naujienų
prenumerata metams Amerikoje (išimant Chi-
cagą), \$6.00. Chicagoje ir Europoje—\$8.00.

Money Orderį ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

Besipalaimum kopiją pasigausite be mok.

Maskvai Reikia Lenkų Kvilingu Valdžios

Amerikos spauda gavo labai idomią žinią iš Maskvos. Ją prisiuntė United Press žinių agentūra. Toji žinia gera dalimi nušviečia priežastis, dėl kurių Maskva atsiskaitė turtis su tremtine lenkų vyriausybe.

Žinia datuota Maskvoje. Reikia, ją perleido rusų cenzura. Jei žinioje būtų sakoma netiesa apie "Maskvos nuotaikas," ji nebūtų pasiekusi Ameriką. Iš ten yra gaunamos vien tokios žinios, kurias perleidžia cenzura.

Manome, kad mūsų skaitytojams bus įdomu su ta žinia apsipažinti. Ji yra tokia:

"Atviriausia pasakant, rusų lenkų krizės išsprendimas priklauso nuo Londono, o ne Maskvos. Tokia yra vyraujanti rusų nuomonė. Manoma, kad ši krizė nebus išspręsta, kol nebus pakeista sudėtis lenkų vyriausybės Londone. Taip mano ir kai kurie Jungtinių Tautų diplomatai, susirėšę su šia padėtimi.

"Patys rusai taip atvirai ir viešai šį klausimą nėra kėlę. Bet daugelis čia mano taip: kol Londone nebus sudaryta tokia vyriausybė, kuria galėtų pasitikėti rusai, galimas daiktas, kad išlaisvintose Lenkijos srityse atsirastų grupė lenkų, su kuriais rusai galės tos nuvargintos šalies ateitį spręsti.

"Nereikia perdėti ir kitą faktorių — laiko klausimą. Raudonoji armija nesėdės rankas sudėjusi, laukdama pailgintų diplomatinių derybų.

"Kad suprastum, kaip Maskvoje žiūrima į lenkų krizę, reikia suprasti dabartinę rusų nuotaiką. Maskva ruošiasi šio karo pabaigai... Rusai mano, kad jie yra sumušę geriausią pasaulio armiją, nors ir milžiniška kaina. Skaitant gyvatisim ir turtu, rusai yra netekę kelių Pearl Harbor'ų.

"Žinant tą padėtį, rusai — tariant amerikoniškai — "ain't taking nothing from nobody," nesiskaito su nieku. Jie žino, kad vienu ar kitu būdu lenkų klausimas bus išspręstas. Mandagumo dėlei jie yra linkę pasiklausyti anglų ir amerikiečių patarimo šiuo klausimu. Bet jie nelinkę ginčytis dėl žodžių.

"Teisingai ar klaidingai, bet jie nepasitiki dabartine lenkų vyriausybe ir su ja neturės nieko bendro. Rusai mano, kad toji vyriausybė yra veik išimtinio Anglijos atsakomybės, kadangi ją peni ir finansuoja angliai."

Toksai yra United Press žinių agentūros pranešimas. Ka jis rodo?

Tą, kad ne Maskva kalta, jei turima lenkų krizė — kalta Londonas! Ne Maskvos reikalas tą krizę išspręsti — Londonas turi pavarę dabartinę lenkų vyriausybę ir

sudaryti tokią, kuri Maskvai patiktų! Jei to nebus — išlaisvintose srityse" atsiiras kvilinginė "valdžia." Su ja Maskva spręs Lenkijos ateitį!

Ir tegul Londonas nemano, kad raudonoji armija sėdės, rankas sudėjusi. Ji eis į Lenkiją ir joje darys tą, ko norės Stalinas, nesitardamas su savo talkininkais. Tiesa, jis linkęs pasiklausyti to, ką sako talkininkai, bet tai viskas. Jei raudonoji armija užims Lenkiją, Staliniui bus lengva pasakyti, kad lenkai "da nenori turtis" su rusais. Pasekoje — bus kita "valdžia." Vandos Vasilevskos išperėti kvilingai. Su jais Stalinas mokės "susitarti," kaip jis "susitarė" su lietuviškais kvilingais, vadovaujamais Justo Paleckio.

Jei, raudonoji armija yra užėmus menką sklypėlį Lenkijos, ir jau toks akimėklis kumas! Jo bus daugiau, jei pavyks užimti visą Lenkiją.

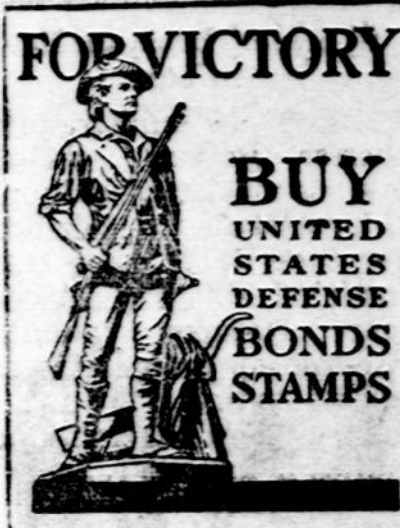
Stai ką pasako United Press agentūros pranešimas! Stalino režimas apsispaigo laimėjimais: jis spiauna į visus, kurie Maskvos užgaidoms nenusilenkia.

Mes senai esame sakę, ir šia proga galime pakartoti: demokratijos gavo bėdos talkininką. Kol veikė "kraunius succentutuota" sąjunga, komunistai darė viską, kad pakenktų demokratijoms, ir kovojo prieš nacių Vokietiją. Paskui, kai Hitlerio leinai užpuolė Rusiją, Stalino režimas mielu noru priėmė Jungtinių Tautų pagalbą, bet savo pakalikams išsiskaldė dėl "antro fronto." Dabar, kai Jungtinių Tautų deka rusų armijai sekasi, Maskva vėl smarkauja. Ir nežiurint to, kad ji yra pasirašiusi Atlanto Carterį ir sutikusi turtis su kaimynais.

Kai kurie gali manyti, kad ši United Press žinia, tai šiaip žinia, kokių daug esti laisvos šalies spaudoje. Jie klystų, šiaip manydami. Toji žinia yra lygi ultimatumui. Arba Lenkija pasiduos, arba su ja bus pasielgta kaip Stalinui išrodys geriau.

Daugiau. Tai reiskia ultimatumą ir Jungtinėms Tautoms — visų pirma Anglijai ir Amerikai. Bolševikai pradeda naują ofensyvą prieš "supuvusį kapitalizmą," prieš demokratiją. Arba Jungtinės Tautos leis Stalinui seimininkauti Europoje, arba — kas?

Well, gali but visko. Tai visų pirma priklausys ir nuo demokratijų — ka jos galės ir norės daryti. Viskas rodo, kad bolševikiški Jungtinių Tautų partneriai yra ne tik bėdos partneriai. Jie nori but ir nelaimės partneriai. Jei neleisi plėšikauti, jie at-

suks nugaras... Visi juk atsimename Molotovo-Ribbentropo iškeptą sūtartį.

Lenkų klausimas tačiau yra visų mažųjų tautų klausimas. Jei Maskvai bus leista apiplėšti lenkus — kodėl neleist, kad ji plėštų silpnesnes tautas? Dėl Pabalčio valstybių Maskva nenori ir kalbėti. Jų klausimą bolševikai skaito išspręstu. O kur užtikrinimas, kad tokiu pat būdu jie nenorės spręsti Suomijos, Rumunijos, Bulgarijos ir kitų tautų klausimų? Kodėl, pagaliau, jiems nepasigrobtį Dardanelus? Be to, jei Lenkijai bus gera vasilevskinių kvilingų valdžia, tokių pat kvilingų valdžia bus gera ir kitoms tautoms. Gavus mažesnę kasną Maskva vėliau užsimanys ryti didesnę — sakykim, Vokietiją, Francuziją ar Angliją. Tai sena bolševizmo svajonė; demokratijos ji neturėtų but svetimama.

Tenka manyti, kad Jungtinių Tautų vadovybė tą supranta. Bet dabar toks momentas, kad reikia įtempti visas jėgas kovai prieš nacių Vokietiją — tą pačią nacių Vokietiją, kuri ir Rusiją nuteriojo! Diplomatai ir armijų vadai todėl daro viską, kad išvengs belaičių frikčių. Kaip ilgiai jiems seksis, parodys ateitis.

K. Valonis.

Lenkų Požemio Judėjimas.

Nacių okuota Lenkija turi stiprų požeminį judėjimą. Naciški okupantai darė viską, kad tą judėjimą sunaikinti, tik be pasisekimo. Nu-eita iki to, kad okupantai gražumu bandė pasivilioti tą judėjimą. Raudonajai armijai artinantis prie Lenkijos, naciai pasiūlė kovoti "bolševikus okupantus." Jie ėmė kalbėti apie nepriklausomą Lenkiją.

Bandymai nepavyko. Lenkų požeminis judėjimas atsisakė bendrauti su naciais. Lenkų visuomenėje ir bendrai imant pas visus pažangaus žmonės tas sudarė gražaus įspūdžio. Gyvenimas juk įrodė, kad nacių pažadams negalima tikėti.

Lenkų požeminį judėjimą bandė pasigauti ir bolševikai. Maskvos valdonai žinojo, kad lenkai kovoja naciškus okupantus. Buvo svarbu iš to judėjimo padaryt ką nors panašaus į Jugoslavijos partizanus, vadovaujamus "maršalo" Tito. I nacių okupuotą Lenkiją bolševikai siuntė (slaptai) savo emisarus, tam tikslui nemažai pinigų išleista.

Ir bolševikams nepavyko. Lenkų požeminis judėjimas atsisakė su jais bendrauti. Tada Maskvoje buvo sulipdyta Lenkijos Patriotų Sąjunga, kurios priešakyje atsisistoję komunistiška cypdavatkė Vanda Vasilevskai. Prieš Lenkijos vyriausybę ir lenkų požeminį judėjimą buvo atidarytos visokio mēlo ir šmeižto kanuolės, kurios ir šiandien baubia.

Bet dabar susidaro visai kėbli padėtis. Ties Olevsku raudonoji armija įžengė lenkų teritorijon — ka dabar veiks lenkų požeminis judėjimas?

Lenkijos vyriausybė ištrė-

mime jau davė pareiškimą. Ji išimtingai patarė, kad požeminis judėjimas netrukdytų raudonosios armijos žygių. Vis tikslai, Washingtono ir Londone dėlei to jaučiamas didelis susirūpinimas. O jei lenkų požeminis judėjimas, pačių bolševikų išprovokuotas, ims ir pasipriešims — kas tada?

Tada bus karas tarp dviejų Jungtinių Tautų narių! Rusija ir Lenkija juk yra talkininkės, lenkų karas prieš rusus išauktų rimtą krizę. O naciai to kaip tik "aukia! Jų propagandos ma-lunas turėtų naujo vandens.

Kai kurie žmonės yra linkę manyti, kad nacių karo vadovybė tyčia leido, kad raudonoji armija pasiektų lenkų sieną. Lenkų pasipriešinimas įvairių kili Vokietijos priešų koalicijoje. Jis, be to, stipriai veikė kitas nacių pavergtas tautas. Jos pradėtų abejoti alijantais ir paslytų į nacių Vokietiją. Maža ir to. Alijantų valstybėse yra daug žmonių, kurie nepasitiki rusais ir darytų spaudimą į savas vyriausybes. Kiltų dideli kivirčiai, būtų trukdomos karo pastangos.

Jei ištikro taip yra (to nežinome ir nesakome), tai nacių Vokietijos valdonai veda gudrią politiką. Jei taip yra — pirmieji ant nacių meškers užsikabino bolševikai. Savindamiesi Pabalčio valstybes, reikalaudami Ribbentropo-Molotovo nustatytą sienų su Lenkija, bolševikai padeda hitlerinei Vokietijai! Daug priklausys nuo to, kaip galės veikti ir Stalino "gerus norus" Washingtonas ir Londonas.

Lenkijos požeminis judėjimas yra gerai organizuotas ir disciplinuotas. Dau-

gelio atvejų jis paveikia Lenkijos vyriausybę ištrėmimė. Jei Rusija nepasistengs atstatyti diplomatinis ryšius su Lenkija, jei ir toliau ji savinsis didelius plotus (daugiau trečdali) lenkų teritorijos, galima laukti visko. Bolševikų teroras yra lygus nacių terorui — tą visi žino. Jei Hitlerio sėbrai skerdė lenkų tautą — jos nesigailės ir Stalino sėbrai. Padėtis bus tiesiog tragiška.

Washingtono ir Londono diplomatai daro viską, kad išvengt nemalonomų. Bet iki šiol nesiseka. Stalinas atsisako turtis su dabartine lenkų vyriausybe. Kaip taitai veiks lenkų požeminį judėjimą, parodys netolima ateitis.

G. D.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8.
506 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUth Boston 1320

Tel. SOU 2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos: Nuo 9 ryto iki 7 vakaro Sėdėdomis: Nuo 9 ryto iki 12 dienos
447 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. SO Boston 0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

S. BARASEVIČIUS IR SUNUS

MOTERIS PAGELBININKĖ LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS Turi Notaro Teisen
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sunaus gyvenamoji vieta: 538 Dorchester Ave.
Tel. COlumbia 2537

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIŲ GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
Camp. Inman st. arti Central av.
CAMBRIDGE, MASS.

TEL. SOU 2712

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)
Specialybė: Akių, Vidurių Ligų Ausų, Nosies ir Gerklės.
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą.
Pritaiko Akinius.
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 23
BOSTON. Tel. Fafayette 2371
arba Somerset 2044-4
SPECIALIZACIJA: KRAUJO INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specializuojasi Vyrų ir moterų moterų, Moterų ir Vyrų ligas. Kraujo ir Odos Ligas.
Valandos: nuo 10 iki 12 dienos nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare
180 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS
Valandos: 9 iki 12 ryto 2 iki 4 ir 7 iki 9 Sėdėdomis 9 iki 12 ir sustatoma.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaišo defektuotas akis ir tinkmu laiku sugrąžina ašies, lėtinio uždegimo ir priskiria akies.
114 Summer Street
LAWRENCE, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUTI TYTOJAI (Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4619

Dabar bus NOKAUTAS!

Ar atlikai savo pareigą

JUSU sąnuos kovos vyrai atiduoda viską kad suduoti nokauto smūgį. Bet jūs turit atlikti savo pareigą kad juos paremti.

Jūsų pareigą šitame visuotiname vaujėje yra dėti pinigų į Karo Bonus. Jūs galit padaryti bent tiek, kad nu-

pirkti vieną ekstra šimto dolerių Boną (kainuoja \$75)... ir kiek galite daugiau.

Padėkit savo kompanijai išpildyti kvotą, išstatykite 4-tos Karo Paskolos ženklą namie. Jei taitai padarysit, padėsit savo kraštui ir sau.

Let's ALL BACK THE ATTACK!

* Šis yra oficialus Treasury Departamento ir War Advertising Council paruoštas skelbimas *

LIGGETT DRUG CO., INC. — UNITED DRUG CO.

REIKALINGI pas

BLINSTRUB'S VILLAGE GRILL

304 West Broadway
South Boston, Mass.

Patyręs maisto ir gėrimų čekiuotojas. Gera alga tinkamam asmeniui.

Bartenderiai trumpam ir pilnam laikui. Puikios algos su pridedkais.

Indų plovojai: vidutinės valandos, maistas ir \$20 per savaitę.

Porteriai: valyti stalus ir grindis, vidutinės valandos, \$27 per savaitę ir maistas.

Taipgi trumpalaikiai ir pilnalaikiai darbininkai vidutinės valandos gali kreiptis pas menedžerį kasdien po 10:30 val. ryto. Priimtini tikslai patikimi asenys ir blaičius.

(6)

AR ROMOS Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠE KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškinama laikai ir aplinkybės kada į Pasaulį atėjo Kristus. Pagoniška tų laikų vinybė. Pirmieji Kristaus žodžiai: nuskriaustoms nimionoms.
SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mažosios Azijoje. (4) Romiškoji bažnyčia.
SKYRIUS III. Ar Jezus Kristus buvo Romos Katalikas?
SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Bučys, Kauno Kunigų Seminarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškino kokių esama valstybėje administracijos formų. Aiškinamas tas formos, jis pridavė didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokomis formomis, kaip šiandien yra romiškoje bažnyčioje.
SKYRIUS V. Popiežių vardai: devinto šimtmečio ir jų darbai.
SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Grėbonas II. Inkvizicija ir popiežių praktikalai.
SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Francuzijai 1896 m. Filipinų revoliucija ir prieštastys, kurios tą revoliuciją išsukė Romos bažnyčia Ispanijoj ir Meksikoje.
SKYRIUS VIII. Šiandieninis supratimas tikinčiųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasivertimai ir pareiškimai plačiai žmonių kokių reformų jie reikalauja Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X pardavinėjo indulgencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikšmingų dalykų ir geriausiai galės susipažinti su visa katalikiškos bažnyčios praktika.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienoki ar kitoki supratimą apie tikėjimą arba tikėjimą kato kato bažnyčią ir tam sinimą plačios visuomenės, ypatingai reikėtų tą veikalą perskaityti. Taip aiškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; spauda aiški. Audimo viršelėlis, gražiai išdėliotas raidėmis įspūdingas knygos vardas, KAINA \$2.00.

Tvirtais popieriaus viršelėmis, kaina \$1.25.

Galima gaut pas autorį, sekanciu adresu:

REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON. PA.

Taipgi galima gaut tą knygą nuorūta kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNE

636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

LIETUVAI REMTI DRAUGIJOS SEIMAS.

Išrinkta nauja valdyba ir pravesta eilė tarimų.

Pereitą sekmadienį buvo Lietuvai Remti Draugijos seimas. Lietuvių Piliiečių Draugijos svetainėje, South Bostone. Delegatų buvo daug ir pravesta visa eilė gerų tarimų.

Buvo išrinkta šiems metams valdyba. Išrinkti kone visi buvusios valdybos nariai.

Vakare, baigus seimą, toje pat svetainėje naujoji valdyba laikė posėdį, kuriam buvo pasidalinta pareigos. Draugijos pirmininku ir šiems metams bus A. Kriaučialis; sekretoriumi, J. Arlauskas; finansų sekretoriumi, J. Samsonas, o išdėninku, Dvareckas.

J. Tuinila paaukojo Draugijai \$100 vertės karo boną, o Draugija paaukojo \$100 Amer. Raudonajam Kryžiui. Be to, drg. J. Jankauskas įteikė suvažiavimui \$20 čekį kaip auką Raudonajam Kryžiui.

Plačiau apie šį seimą ir jo tarimus bus paskelbta sekančioje laidoje. Rep.

Petrui Tamulevičiui pavogė \$109.00.

Pereitą savaitę buvo apvogtas Petras Tamulevičius, ilgametis South Bostono gyventojas. Apvogė prie darbo. Jis dirba Child's restorane, Bostone. Restorano darbininkams yra šešos drapanos pasikabinti. Pereitą pėnnyčią Tamulevičius pasiėmė savo drapanas iš šešos ir išėjo namo. Vėliau apsižiūrėjo, kad pinigai išimti iš kišenius. Lygiai \$109.00!

Vasario 13 bus didelės lietuvių iškilmės.

Vasario 13 d. South Bostono Hith School salėje įvyks Lietuvių Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas, kurį rengia visos lietuvių srovės išvien. Kartu bus ir 4-tos Karo Paskolos bonų parduvinėjimas. Kalbės Bostono majoras ir kiti aukšti vyrai. Lietuviškai kalbės pulk. Grinius iš New Yorko, p. Devenienė iš Waterburio ir abiejų vietos laikraščių redaktoriai. Pradžią—2 valandą popiet.

Žvejai uždirba daug pinigų.

Bostono dienraštis "Traveler" paskelbė tokią žinią: "Nežiurint to, kad žvejai protestuoja dėl kainų administracijos nustatytų kainų žuvims, jie pasidaro geras algas."

Toliau dienraštis daro šitokį apskaičiavimą: laivas "Thomas Whalen" išbuvo juroje septynias dienas ir grįžo su 154,000 svarų žuvies. Už tą žuvį gauta 13,500 dolerių.

Galit apskaičiuoti, kiek gauta už svarą. Bet neužmirškite, kad tai yra ne grynas pelnas, o anglams žinomas "gross income." Atskaičius išlaidas, liks pusė tos sumos.

Už centus pirkto karo paskolos boną.

Roxbury mergaitė, 12 metų Claire Banchik, sumušė centų taupymo rekordą. Per ilgą laiką ji taupė centus, kol susidarė suma, reikalinga pirkimui 25 dolerių vertės karo bono. Jos mokykloje parduvinėta bonai ir vieną rytą ji atsinešė 1.875 centus — greitai pasakykite, kokia tai suma doleriais?

Aštuoniolika dolerių ir 75 centai, jei dar nesurokavot.

Arlauskas ir Skandalis nupirko biznį.

Jonas Arlauskas ir Juozas Skandalis nupirko Boris Beverage Co. gėrimų biznį po Nr. 220 E street. Jie pristatė alų ir toniką visokioms pramogoms ir į namus.

Pasikorė Jurgis Noreika.

Sausio 26 d. savo namuose rasta pasikoręs lietuvis Jurgis Noreika. Sauzudys gyveno 128 D st., South Bostone. Saudystės priežastis da neišaiškinta.

Vandalai vėl išniekino kapines.

Nežinomi piktadariai pereitą savaitę buvo įsiveržę į žydų kapines West Roxburyje. Išdaužyta langai keliauto koplytelių.

Pavogė \$50, aukotų kovai su paralyžium.

Stai jums kandidatas į "geriausių vagių" kontestą. Iš vienos labdaringos įstaigos jis išnešė stiklinį gailoną, kuriame buvo 500 dešimtukų, suaukotų kovai prieš vaikų paralyžių.

Areštavo už slėpimą dezertyro.

Federalės vyriausybės agentai areštavo worcesterių Henry Gustafsoną ir jo sūnų Russellį. Jiedu slėpė armijos dezertyrą — Gustafsoną antrąjį sūnų Roy.

Orlaivis ant ežero.

Sio utarninko naktį netoli Wakefieldo nusileido ant ežero 3 anglų lakunai. Jų orlaivis slydo ledu pusę mylios atsimušė į krantą ir nusilaužė propelerą.

Policija suėmė tulą Thomasą J. Carrollą, kuris išviliojo iš moterų \$500.000.

Gabijos koncertas pavyko.

Lietuvių Muzikos ir Dramos Draugija "Gabija" pereito sekmadienio vakare davė koncertą South Bostono miesto svetainėje. Programa išpildyta gerai žmonių buvo pilna svetainė.

Radijo programa.

Lietuvių Radijo Korporacijos programa ateinančią nedėdienį iš WORL stoties, 950 kilociklų, tarp 9:30 ir 10:30 ryto, bus tokia:

1. Muzika.
 2. Dainininkė Koval-Cassey iš Dorchesterio.
 3. Pasaka apie Magdūtę.
- Po programos parašykite savo išpužius ir nusiųskite šiuo adresu: WORL Station, Lithuanian Program, Boston, Mass.

REIKALINGAS

Patyręs laikrodžių taisytojas. Darbas užtikrintas, ant visados. Mokėtis gerai. Kryptis "Keleivis" ofisan.

Ši mėnesį bus mažiau mėsos.

Maisto administratorius Chester Bowles skelbia, kad bus mažiau visokių mėsų ir pasėkoje to šeiminių: kės turės duoti savo krautvinkliui daugiau racionalimo stampos "pointų." Sviestui taip pat nebus mažinti "pointai."

Mėsos nėra mažiau, bet armijos ir laivyno reikalavimai esą padidėję.

Massachusetts "didelė problema."

Massachusetts valstijos gubernatorius Saltonstall, kalbėdamas republikonų bankete, pasakė: karui pasibaigus, ši valstija turės didelę problemą—kaip aprūpinti darbus grįžusius kareivius ir kitus piliečius?

Jeį reikės aprūpinti "ir kitus piliečius," tai reiškia, kad karui pasibaigus turėsime nedarbą.

International Institute rengia kostiumų balių.

Kitą penktadienį, vasario 11 d., New England Mutual svetainėje, ant Copley skvėro, Bostone, yra rengiamas kostiumų balius. Jį rengia International Institute—narinė organizacija Greater Boston Community Fund. Šiame parengime dalyvaus keli šimtai kareivių, kaip rengėjų svečiai.

Kurie norėtų šiame kostiumų baliuje dalyvauti, prašomi įsigyti įžangos tiketus. Jų galima gauti International Institute ofice, 190 Beacon st., Bostone.

Padėka gspadinėms.

Tariam nuosirdų ačiū Gezuizenei, Strimienai, Januilienei, Brazaitienei ir B. Palubeikiui už paruošimą pietų Lietuvai Remti Draugijos seimo delegatams ir svečiams pereitą nedėdienį.

Rengėjai.

Naujos "pointų" vertės daržovėms ir vaisiams.

Kainų administracijos ofisas paskelbė naujas "pointų" vertes kenuotoms daržovėms ir vaisiams. Visai eilei daržovių ir vaisių "pointai" sumažinti, o grapefrutams ir grybams (kenuotiems) visai nereikės "pointų." Taip pat nereikės "pointų" soya rūšies pupelėms.

"Pointų" vertė kiek pakila tik kenuotų vaisių "cocktailams," kriaušėms ir pyčėms.

Nebus automobilių inspekcijos.

Balandžio mėnesį turėjo but automobilių inspekcija. Automobilių registras Goodwin tačiau paskelbė, kad jos nebus iki sekamo rudens.

Well, automobilių savirinkai turės mažiau trobelės.

KAIMYNAI Remkime Ataką Visi!

Brangiai nupirkta Amerikos Laisvę lengva prarasti—ir nelengva ginti. Musų protėviai paliko mums ją kaip gyvenimo sąlygą, kurioje milijonai iš mūsų džiaugiasi pilnesniu ir laimingesniu gyvenimu. Mes turėsime laisvę tol kol mokėsime reikalingą kainą jai išlaikyti.

Mūsų kovos vyrai ir moterys tą kainą dabar moka, visai užmiršdami ir nepaisydami patys savęs.

Mes, Namų Fronte, galime užmokėti savo dalį vien tikta darbu ir kai ko atsisakydami. Tie dalykai taip pat yra Laisvės kaina.

Kaimynai, prisidėkite prie to VISI. Paremkime ataką Karo Bonais!

FAMOUS
Narragansett

BREWING COMPANY
CRANSTON, R. I.

IŠSTATYK ŠI GARBES
ŽENKLĄ SAVO LANGE